Statsforvalteren i Vestland

Vår dato: 15.03.2022
Vår ref: 2018/1998
Deres dato: 26.03.2021
Deres ref: Cecilie Rojas Viken

RAGN SELLS AS AVD BERGEN
Postboks 453
1471 LØRENSKOG

Saksbehandler, innvalgstelefon
Nina Vadøy, 5557 2316

Vedtak om endret tillatelse for Ragn Sells AS avd. Bergen

Vi viser til

- pålegg fra Statsforvalteren datert 3. oktober 2019 om vurdering av BAT-konklusjoner for avfallsbehandling
- brev av 13. februar 2020 med svar på vurdering av BAT-konklusjoner
- søknad av 26. mars 2021 om å få lagt til aktiviteten kverning av restavfall
- søknad av 27. august 2021 om å fjerne detaljkart i tillatelsen
- søknad av 22. september 2021 om behandling av brannslukningsapparat som er farlig avfall.
- befaring og møte 29. oktober 2021
- øvrig korrespondanse i saken

Vedtak

Statsforvalteren endrer Ragn Sells AS avd. Bergens tillatelse til forurensende virksomhet. Den oppdaterte tillatelsen med krav og vilkår ligger vedlagt. Endringene i tillatelsen gjelder fra dags dato.

Endringene i tillatelsen er gjort med hjemmel i forurensningsloven § 18 første ledd nr. 1, 2 og 5.

Det er gjort unntak fra kravet om forhåndsvarsling av vedtak etter forurensningsforskriftens § 36-9 andre ledd bokstav b.

Ragn Sells AS avd. Bergen (RS Bergen) skal betale et gebyr for Statsforvalterens saksbehandling. Gebyret fastsettes til 105 000 kroner. Vedtaket om gebyr er gjort etter forurensningsforskriften § 39-4.

Tillatelsen med endringer vil bli offentliggjort på www.norskeutslipp.no og www.statsforvalteren.no/vestland.

Frister

Innen **1. september 2022** skal RS Bergen

- sende en plan for gjennomføring av utredning av utslipp til vann, jf. punkt 14.1

Innen **1. desember 2022** skal RS Bergen

- overholde krav til koste- og sandfansmasser, jf. punkt 9.2.6

Innen **1. januar 2023** skal RS Bergen

- sende utredning av diffuse utslipp til luft, jf. punkt 14.2.
- sende trinn 1-3 av tilstandsrapport om forurenset grunn, jf. punkt 14.3

Bakgrunn for saken

BAT-konklusjoner

Statsforvalteren har tatt initiativ til å revidere RS Bergens tillatelse for å sikre at bedriftens utslipp er i tråd med hva som er mulig å oppnå ved bruk av beste tilgjengelige teknikker, BAT. Krav om utslippsnivåer som kan oppnås ved bruk av BAT, følger av EUs industriutslippsdirektiv (IED), som er tatt inn i norsk rett i forurensningsforskriften kapittel 36.

BAT-konklusjoner for avfallsbehandling (Waste Treatment BREF) ble vedtatt og offentlig publisert 10. august 2018. Dette innebærer at myndighetene må sikre at bedrifter som behandler avfall over en viss kapasitet, må drive i henhold til BAT-konklusjonene senest 10. august 2022. BAT-konklusjonene består av en beskrivelse av de beste, tilgjengelige teknikkene for å begrense forurensning i bransjen. Det er også noen BAT-konklusjoner med bindende utslippsgrenseverdier, BAT-AEL (BAT-associated emission levels).

Vi vil også kunne endre tillatelsen dersom virksomheten har utslipp som ikke er i tråd med BAT-AEL, gitt at virksomheten behandler enn viss mengde avfall per dag (kapasitet) for aktuell aktivitet.

RS Bergen har redegjort for hvorvidt virksomheten drives i tråd med beste tilgjengelige teknikker.

Statsforvalteren har endret noen krav i tillatelsen

Vi har vurdert at det er nødvendig å endre noen av kravene i tillatelsen som ikke er omfattet av BAT-AEL. Dette gjelder krav knyttet til:

- våtorganisk avfall
- vurdering av lokal rensing av forurenset vann
- miljøovervåking

Endringene ble varslet i brev av 22. februar 2022.

I tillegg har vi utsatt noen frister og fjernet krav som ikke er nødvendige eller dekket gjennom forskrifter. Og vi har endret fra nynorsk til bokmål.

Søknader
RS Bergen har søkt om å få lagt til aktiviteten kverning av blandet næringsavfall. Aktiviteten har vært i bruk i mange år på anlegget, men har ikke stått som egen aktivitet i tillatelsen.

Bedriften har også søkt om å demontere og tømme brannslukningsapparat som inneholder pulver og skum. Brannslukningsapparat er klassifisert som farlig avfall. Det står opplyst i søknaden at prosessen skal foregå innendørs uten utslipp til luft og vann. Det er ikke søkt om å øke mottaks- eller lagringsmengden. Bedriften anslår at ca. 140 tonn brannslukningsapparater vil bli behandlet årlig ved anlegget.

Bedriften har søkt om å få fjernet kart som viser hvor de ulike aktivitetene på anlegget skal foregå. RS Bergen har opplyst at de er avhengig av å ha en viss fleksibilitet for å drive effektivt og økonomisk forsvarlig og at ordningen med et slikt kart i tillatelsen derfor ikke er ønskelig. De viser også til at de andre anleggene til Ragn-Sells AS i Vestland eller andre fylker ikke har et slikt kart i tillatelsen.

Statsforvalterens vurdering og begrunnelse

Tilbakemelding på vurdering av BAT-konklusjoner
Statsforvalteren har vurdert om vilkårene i bedriftens tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven må oppdateres i henhold til BAT-konklusjonene, med tilhørende BAT-AEL.

Statsforvalteren har vurdert at RS Bergen er omfattet av IED, men at det ikke er behov for å oppdatere tillatelsen med nye utslippskrav i form av BAT-AEL.

Mellomlagring av farlig avfall
Virksomheten driver med aktiviteten mellomlagring av over 50 tonn farlig avfall, jf. forurensningsforskriften § 36 vedlegg I, punkt 5.5, og omfattes av industriutslippsdirektivet (IED). Ettersom det ikke er bindende BAT-AEL i BAT-konklusjonene for mellomlagring av farlig avfall, får ikke virksomheten nye utslippsgrenser for denne typen aktivitet.

Forbehandling før forbrenning eller samforbrenning
Virksomheten driver med aktiviteten forbehandling før forbrenning eller samforbrenning, jf. forurensningsforskriften § 36 vedlegg I, punkt 5.3.b)ii), og omfattes av industriutslippsdirektivet (IED). Bedriften har informert om at behandlingskapasiteten er over 75 tonn/døgn for både kverning av restavfall og kverning av trevirke. Det er bindende BAT-AEL i BAT-konklusjonene for kverning av avfall.

Virksomheten har opplyst at kverning av restavfall foregår innendørs uten utslipp til vann og det er ikke kanalisert utslipp til luft fra prosessen. Siden virksomheten ikke har utslipp til vann fra aktiviteten og utslipp til luft per i dag ikke er kanalisert, får ikke virksomheten nye utslippsgrenser med begrunnelse i WT BREF for denne aktiviteten nå. Behovet for fastsetting av BAT-AEL vil bli vurdert på nytt på bakgrunn av pålagt utredning med kartlegging av utslipp til luft og vurdering av behov for tiltak for å redusere utslipp til luft, inkludert behov for kanalisering og behandling av utslippet.

Bedriften har opplyst at kverning av trevirke foregår utendørs. Det er ikke kanalisert utslipp til luft fra kverning av trevirke utendørs, men utslipp til vann kan forekomme ved vanning og nedbør. Vi

legger til grunn at det er gjennomført risikovurdering som viser at annet vern eller utførte tiltak for å hindre fare for forurensning gir like lav risiko som kverning innendørs og ellers er innenfor kravene i tillatelsen, jf. punkt 9.2.7 i tillatelsen. Siden virksomheten ikke har kanalisert utslipp til luft fra aktiviteten, får ikke virksomheten nye utslippsgrenser med begrunnelse i WT BREF for denne aktiviteten nå. Behovet for fastsetting av BAT-AEL vil bli vurdert på nytt på bakgrunn av pålagt utredning med kartlegging av utslipp til luft og vurdering av behov for tiltak for å redusere utslipp til luft, inkludert behov for kanalisering og behandling av utslippet.

Bedriften har opplyst behov for kartlegging av utslipp til vann. Vi vurderer derfor at det per nå ikke er grunnlag for å fastsette utslippsgrenser for noen vannstrømmer nå. Behovet for fastsetting av utslippsgrenser for utslipp til vann vil bli vurdert på nytt på bakgrunn av pålagt utredning med kartlegging av vannstrømmer og forurensningsgrad og vurdering av behov for tiltak for å redusere utslipp til vann, inkludert behov for behandling av utslippet.

Statsforvalteren kan gjøre en ny vurdering dersom nye opplysninger om utslipp eller kapasitet tilsier at utslippskravene, i form av BAT-AEL, må innføres. Bedriften har uansett en plikt til å redusere forurensning så langt som mulig, jf. tillatelsens punkt 2.3.

Oppdatering av generelle krav
Statsforvalteren har vurdert at det er behov for å oppdatere tillatelsen etter ny mal for tillatelser etter forurensningsloven som er utarbeidet av Miljødirektoratet. Den nye malen er oppdatert med nye standardkrav i samsvar med BAT-konklusjonene. De fleste endringene gjelder endring av ordlyd, mens noen punkt i tillatelsen inneholder nye krav. Det var også flere krav som virksomheten hadde fra før som vi har vurdert som unødvendige, dekt gjennom nye standardkrav eller der vi har ryddet i teksten. Alle virksomheter som er omfattet av IED vil få krav i samsvar med BAT.

Vi har erstattet og oppdatert tidligere tabell 1.1 med oversikt over avfallstyper og aktiviteter med tabell 1 og 2 i vedlegg 3. Avfallstypene er nå delt inn etter avfallsstoffnummer i samsvar med NS 9431:2011 Klassifikasjon av avfall.

Vi har også oppdatert støykravene. Kravstilling av støy skal ta utgangspunkt i virksomhetens driftsmønster og avgrenses til tillatt driftstid. Regulering av støy som L_{den} er tilpasset døgnkontinuerlig drift. Siden RS Bergen har drift med variasjon i aktivitet og støynivå gjennom døgnet er det hensiktsmessig å regulere støy ved bruk av L_{pAekv} midlet over driftstid og ved å angi støykravene i dB (A).

Bedriftens vurdering av BAT-konklusjonene er vurdert og tas til orientering, og vil ligge til grunn for tilsyn og framtidig saksbehandling.

Kverning av blandet næringsavfall og grovavfall fra husholdninger
Aktiviteten «kverning av blandet næringsavfall og grovavfall fra husholdninger» har vært i bruk på Ragn-Sells AS anlegg i Bergen i mange år uten at aktiviteten har vært regulert gjennom tillatelsen. Vi anser det derfor som av mindre miljømessig betydning å legge aktiviteten til i tillatelsen. Aktiviteten er omfattet av IED gjennom «*Forbehandling før forbrenning eller samforbrenning*» og det er derfor viktig at denne aktiviteten går fram av tillatelsen. Vi har lagt til aktiviteten i tabell 2 i vedlegg 2.

Utredning av diffuse utslipp til luft
Naboer og nærmiljø til Rådalen næringspark er plaget med forurensning fra industriområdet. Fra RS Bergen er det særlig støv fra kverning av trevirke og lukt fra omlasting av våtorganisk avfall som

merkes utenfor anlegget. Bedriften har gjennom vurdering av BAT-konklusjonene kommet fram til at driften er i tråd med BAT 14. Der er det omtalt beste tilgjengelige teknikk for å forebygge eller redusere diffuse utslipp til luft, særlig av støv, organiske forbindelser og lukt. Beste tilgjengelig teknikk er å bruke egnet kombinasjon av teknikkene som er beskrevet.

Bedriften har gjort flere tiltak for å redusere diffuse utslipp mellom annet ved gode driftsrutiner og innebygging av deler av avfallshåndteringen som kan være kilde til diffuse utslipp. Vi har likevel vurdert at det er nødvendig at bedriften skaffer kunnskap om sine diffuse utslipp for å vurdere om det er mulig å forebygge og redusere diffuse utslipp til luft ytterligere, med utgangpunkt i relevante BAT-konklusjoner, inkludert behov for kanalisering og behandling av utslippet. Vi har satt krav om innsending av utredning av diffuse utslipp innen 1. januar 2023, jf. punkt 14.2.

Utredning av utslipp til vann
Vi har endret kravet RS Bergen allerede har til utredning av utslipp til vann. Kravet er endret slik at det bedre kan tilpasses det pågående arbeidet med planer i området og slik at det kan brukes som grunnlag for å vurdere behov for fastsetting av utslippsgrenser for utslippet. Endring av kravet er omtalt under neste avsnitt.

Endring av noen krav
Vi har endret noen krav som ikke er omfattet av BAT-konklusjoner for avfallsanlegg. Endringene ble varslet i brev av 22. februar 2022. Omtale av hvilke krav og hvordan kravene er endret:

Våtorganisk avfall
Statsforvalteren har endret kravet til maksimal lagringstid på våtorganisk avfall fra 20 til 5 dager, jf. tabell 1 i vedlegg 2 i tillatelsen. Det har vært og er fortsatt tidvis utfordringer knyttet til lukt i næringsområdet og beliggenheten gjør at mange naboer berøres av lukthendelser. RS Bergen har påtatt seg å være årsaken til deler av luktutfordringene, blant annet da det kom 51 klager mellom 1. og 4. juni 2021. Statsforvalteren var på tilsyn som førte til at bedriften endret praksis og rutiner. Blant annet innførte bedriften rutiner om uttransport av matavfall ca. 2-3 ganger per uke. Vi har vurdert at det er et mindre inngripende tiltak å redusere maksimal lagringstid i samsvar med virksomhetens praksis. Vi har vurdert at 5 virkedager er tilstrekkelig lagring til å kunne sikre hyppig uttransport ved vanlig drift og til at virksomheten har fleksibilitet til å løse eventuelle utfordringer knyttet til transport.

Vi har også endret kravet til hvordan våtorganisk avfall skal lagres til følgende formulering av krav under punkt 9.2.7:

«Våtorganisk avfall skal lagres i væsketett oppsamlingsutstyr.»

I tillatelsen under punkt 9.2.7 er det krav om at avfall som kan føre til lukt skal lagres innendørs. Kravet er ikke godt nok ved lagring av våtorganisk avfall som for eksempel fiskeavfall. En konteiner eller beholder med fiskeavfall kan lekke væske og med det føre til lukt til omgivelsene. Vi har derfor vurdert at det er nødvendig å endre kravet. Kravet vil være i samsvar med bedriftens rutiner, da bedriften har innført rutiner om å bruke væsketett oppsamlingsutstyr.

Utredning av utslipp til vann
Bergen kommune har startet med å utarbeide ny reguleringsplan for området knyttet til industrien. Arbeidet omfatter også at det vil bli utarbeidet ny rammeplan for vann og avløp for området. Det er

behov for avklaringer mello,m kommunen og bedriftene i området når det gjelder ansvarsforhold, vann, grunnforhold og i forbindelse med Rådalen avfallsdeponi. RS Bergen har hatt krav om å sende en vurdering av om det er behov for lokal rensing av forurenset vann før påslipp på kommunalt nett (tidligere punkt 4.3). Bedriften har opplyst at utredningen er avhengig av disse avklaringene og har derfor ikke gjennomført dette. Statsforvalteren endrer innholdet i kravet som nå er punkt 14.1 Utredning av utslipp til vann. Vi endrer kravet av flere grunner:

- Det er behov for å presisere hva som skal utredes og at utredningen også omfatter innhold av relevante prioriterte miljøgifter i utslippene.
- Det er behov for at kravet bedre kan tilpasses det pågående arbeidet med planer i området.
- Statsforvalteren har behov for grunnlag for å vurdere fastsetting av utslippsgrenser for utslipp til vann.
- Det er behov for kunnskap om det er andre utslippsreduserende tiltak enn lokal rensing som kan være aktuelle.

Vi har satt krav om at innen 1. september 2022 skal bedriften sende en plan til Statsforvalteren for gjennomføring av utredningen, inkludert fremdriftsplan og tidsfrist for når utredningen kan være ferdig. Vi vil vurdere å fastsette frist for gjennomføring av utredningen på et senere tidspunkt på bakgrunn av planen.

Miljøovervåking
Vi har endret tidligere punkt 14 i tillatelsen knyttet til overvåking av vann til et nytt punkt 12 Miljøovervåking i samsvar med vannforskriften. I vannforskriften er det satt mål om at alle vannforekomster skal ha minst «god» økologisk og «god» kjemisk tilstand innen 2027. For å nå målet må dagens tilstand bestemmes, og man må se på avstand mellom tilstand og miljømålet. RS Bergen har utslipp av forurenset vann til Raunefjorden. Følgende formulering under krav 12.2.2 som gjelder Raunefjorden er lagt til:

«Forurensningsmyndigheten vil regelmessig vurdere om det er nødvendig med overvåking i vannforekomsten i tråd med krav i vannforskriften for tiltaksorientert overvåking.

Forurensningsmyndigheten kan pålegge bedriften å delta i et samarbeid med andre aktører i overvåkingsprogram som er relevante for den påvirkning virksomheten eventuelt påfører resipienten.»

I tillegg er det lagt til generelt krav til hvordan eventuell overvåking skal foregå, rapporteres og at Statsforvalteren kan pålegge gjennomføring av mer omfattende gransking eller overvåking dersom vi finner det nødvendig for å kartlegge samlet belastning i vannforekomster, jf. forurensningsloven § 51. Bedriften kan da bli pålagt å betale for en del av kostnadene i lag med andre bedrifter med utslipp i området.

Nye frister
RS Bergen hadde flere frister i tillatelsen som var utgått og som var avhengig av det pågående arbeidet med planer i området og avklaringer knyttet til ansvarsforhold, vann, grunnforhold og i forbindelse med Rådalen avfallsdeponi. Vi har derfor satt følgende nye frister:

- Punkt 9.2.6: Virksomheten skal håndtere koste- og sandfangsmasser i samsvar med punkt 9.26 i tillatelsen innen **1. desember 2022**.
- Punkt 14.1: Innsending av plan for gjennomføring av utredning av utslipp til vann innen **1. september 2022**.

- Punkt 14.3: Innsending av vurdering i tråd med trinn 1-3 i Miljødirektoratets veiledning M-630|2016 " innen **1. januar 2023**.

Tilstandsrapport om forurenset grunn og grunnvann
Trinn 1-3 i Miljødirektoratets veileder M-630|2016 «Tilstandsrapport for industriområder» kan utføres uten terrenginngrep. Dersom Statsforvalteren med utgangspunkt i denne vurderingen finner at tilstanden i grunn og grunnvann må dokumenteres, må bedriften utarbeide en full tilstandsrapport i henhold til trinn 4-7 i Miljødirektoratets veileder M-630/2016.

Bedriftens område er registrert i Grunnforurensningsdatabasen og alle terrenginngrep[1] må ha godkjent tiltaksplan etter forurensningsforskriften kapittel 2, eventuelt tillatelse etter forurensningsloven. Når tiltaksplan sendes kommunen for godkjenning, skal Statsforvalteren ha kopi.

Deler av RS Bergens avfallsanlegg ligger oppå Rådalen avfallsdeponi som er nedlagt og avsluttet. Som utgangspunkt er det ikke ønskelig med grunnundersøkelser på et deponi, da dette kan skade toppdekket og/eller side- og bunntetting. Det vil blant annet være nødvendig å vite tykkelsen på laget som ligger over toppdekket for å vite om det er trygt å grave uten å skade toppdekket. Terrenginngrep oppå nedlagt deponi må avklares med driftsansvarlig for deponiet.

Tømming og demontering av brannslukningsapparat
Statsforvalteren har avklart med Miljødirektoratet at tømming og demontering av brannslukningsapparat som er klassifisert som farlig avfall er aktivitet som er å anse som sortering og ikke som behandling. Sortering av farlig avfall omfatter ikke behandling som endrer avfallets egenskaper og Statsforvalteren er dermed myndighet. Bedriften har fra før tillatelse til sortering av farlig avfall ved å være et mottaksanlegg for farlig avfall. Dette er ikke presisert i tillatelsen. Vi har derfor lagt til sortering av farlig avfall som aktivitet og har presisert at sortering av brannslukningsapparat omfatter tømming og demontering i tabell 2 i vedlegg 2.

Det er ikke søkt om å øke mottaks- eller lagringsmengden, og tømming og demontering av brannslukningsapparat skal skje innendørs uten utslipp til luft og vann. Dette er presisert i krav under punkt 9.2.6 og 9.2.7. Ellers vil de andre vilkårene som bedriften har fra før være gjeldende også for denne aktiviteten og vi har vurdert at vilkårene vil være tilstrekkelig til å hindre forurensing fra denne aktiviteten.

Kart over området
Vi har vurdert at det ikke er hensiktsmessig å ha et detaljert kart over hvor de ulike aktivitetene på anlegget skal foregå som et krav i tillatelsen, men at bedriften har dette kartet som del av sin internkontroll, jf. punkt 9.2.2 b) i tillatelsen. På dette industriområdet er det en utfordring at det er uklare grenser for hvilke bedrifter som har aktivitet hvor. Vi har derfor vurdert at det er nødvendig å ha et kart over området som viser hvilket område tillatelsen gjelder for som krav i tillatelsen. Vi har derfor fjernet kartet som var del av kravet under punkt 1 i tillatelsen og erstattet det med et kart over området som er lagt til som vedlegg 3 i tillatelsen.

[1] Omfatter graving, planering, masseuttak, utfylling og andre inngrep som kan medføre skade eller ulempe ved at eksisterende forurensning spres eller gjøres mindre tilgjengelig for oppryddingstiltak, jf. forurensningsforskriften § 2-3c

På framsiden av tillatelsen står gårds- og bruksnr. som tillatelsen er gjeldende på. Bruksnr. 202 er slått sammen med 119/178 som tilhører nabobedrift og er derfor fjernet fra området som tillatelsen er gjeldende for. Gårds- og bruksnr. er med i kartet i vedlegg 3.

Vurdering av prinsippene i naturmangfoldloven
Siden endringene i tillatelsen ikke vil medføre økte utslipp, vurderer vi at endringene ikke vil ha negativ effekt på miljøet. Vi har derfor ikke foretatt nye vurderinger etter naturmangfoldloven.

Konklusjon
Statsforvalteren har konkludert med at endringene er akseptable sett i lys av forurensningslovens formål og retningslinjer i §§ 1 og 2. Etter en samlet vurdering av de forurensningsmessige ulempene ved endringene sammenholdt med fordeler og ulemper endringene ellers vil medføre, gir vi tillatelse til endringene på nærmere fastsatte vilkår.

Regelverk

Forurensningsloven
Når Statsforvalteren vurderer om tillatelse til forurensende virksomhet skal gis, og eventuelt på hvilke vilkår, skal vi legge vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket sammenholdt med fordeler og ulemper tiltaket ellers vil medføre, jf. forurensningsloven § 11 siste ledd. I vurderingen vil vi særlig ta i betraktning i hvilken grad den omsøkte virksomheten er akseptabel sett i lys av forurensningslovens formål og retningslinjer i §§ 1 og 2.

Naturmangfoldloven
Naturmangfoldlovens forvaltningsmål i §§ 4 og 5 ligger til grunn for Statsforvalterens myndighetsutøvelse. Videre skal prinsippene i §§ 8 til 12 om blant annet kunnskapsgrunnlag, føre-var-tilnærming og samlet belastning legges til grunn som retningslinjer når Statsforvalteren treffer beslutninger som berører naturmangfold.

Vannforskriften
Vannforskriften inneholder forpliktende miljømål om at myndighetene skal sørge for at alle vannforekomster skal oppnå god kjemisk og økologisk tilstand innen 2021 med mindre det er gitt unntak med hjemmel i forskriften § 9 eller § 10.

Forurensningsforskriften kapittel 36
EUs industriutslippsdirektiv (IED) er tatt inn i norsk rett iblant annet forurensningsforskriften kapittel 36 med vedlegg. Dette innebærer at Statsforvalteren skal sørge for at bedrifter med tillatelse til forurensende virksomhet bruker beste tilgjengelige teknikker (BAT) i den aktuelle bransjen og minst oppnår tilhørende utslippsnivåer (BAT-AEL).

Nasjonalt prioriterte stoffer
Norge har et nasjonalt mål om at bruk og utslipp av stoffer på prioritetslisten skal fases ut (se vedlegg 1 i tillatelsen).

Saksgang

Statsforvalteren behandler søknader i samsvar med forurensningsforskriften kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven.

Siden vedtaket om å gi tillatelse til tømming og demontering av brannslukningsapparat, kverning av næringsavfall og fjerning av detaljkart vil være av mindre miljømessig betydning, har vi gjort unntak fra forhåndsvarsling av vedtaket, jf. forurensningsforskriften § 36-9 andre ledd b.

RS Bergen og Bergen kommune har fått utkast av tillatelse til gjennomsyn før endelig vedtak.

Klagerett

RS Bergen og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket, inkludert gebyrsatsen. En eventuell klage bør inneholde en begrunnelse og hvilke endringer som ønskes. I tillegg skal andre opplysninger som kan ha betydning for saken, komme fram.

Klagefristen er tre uker fra dette brevet ble mottatt. En eventuell klage skal sendes til Statsforvalteren.

Med hilsen

Kjell Kvingedal
miljødirektør

Sissel Storebø
seksjonsleder

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg: Endret tillatelse etter forurensningsloven

Kopi til: Bergen kommune

Statsforvalteren i Vestland

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven

Tillatelsen er gitt i medhold av forurensingsloven § 11 jf. § 16 og 29, avfallsforskriften §§ 4-7 og 11-6, og forurensningsforskriften § 18-9, og endret i medhold av § 18. Tillatelsen med senere endringer er gitt på grunnlag av opplysninger fremkommet i søknad og under saksbehandlingen. Vilkårene framgår på side 6 til og med side 30. Dette tillatelsesdokumentet er ajourført per 15.03.2022 og erstatter tidligere tillatelsesdokumenter.

Hvis bedriften ønsker å foreta endringer i driftsforhold som kan ha betydning for forurensningen fra virksomheten og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må bedriften i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen. Bedriften bør først kontakte Statsforvalteren for å avklare behovet for slik endring[1].

Bedriftsdata

Bedrift	Ragn-Sells AS avd. Bergen
Postadresse for bedriften	Postboks 49, 2001 Lillestrøm
Org. nummer (bedrift)	974 737 604 (eid av 952 187 627)
Næringskode og bransje	38.110 Innsamling av ikke-farlig avfall, avfallsbransjen
Kategori for virksomheten [2]	5.3 b)ii) Forbehandling før forbrenning eller samforbrenning 5.5 Midlertidig lagring av farlig avfall
Beliggenhet/gateadresse	Fanaveien 221
Kommune og fylke	Bergen kommune i Vestland fylke
Lokalisering av anlegg	UTM-sone 32, øst: 296337, nord: 6688306
Gårds- og bruksnummer	Gnr. 119 bnr. 228, 864, 191, 357 og 11 daa av gnr. 97 bnr. 1

Statsforvalteren sine referanser

Tillatelsesnummer:	Anleggsnummer:	Ephortenummer:
2017.0654.T	4601.0529.02 4601.0316.03 4601.0367.02	2018/1998

Tillatelse første gang gitt:	Tillatelse sist revidert i medhold av fl § 18 tredje ledd:	Tillatelse sist endret:
02.12.1997	12.09.2017	15.03.2022
Kjell Kvingedal miljødirektør		Sissel Storebø seksjonsleder

Dokumentet er elektronisk godkjent

[1] I dette dokumentet brukes ordet "virksomhet" om den produksjon eller aktivitet som drives og som tillatelsen gjelder. Ordet "bedrift" brukes om den juridiske enhet som er ansvarlig for å overholde plikter og begrensninger (vilkår) i virksomhetens tillatelse, den som må søke om eventuelle endringer, som leverer avfall osv. Ordbruken er søkt gjennomført så konsekvent som mulig i dokumentet.

[2] Jf. forskrift om begrensning av forurensning av 06.01.2004 nr. 931 (forurensningsforskriften) kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven

Endringslogg

Endrings-nummer	Endringer av	Punkt	Endringer
2	15.03.2022	Hele dokumentet	Oppdatert i samsvar med ny mal for tillatelser etter forurensningsloven, inkludert oppdatert krav i samsvar med BAT-konklusjonene i BREF for avfallsanlegg. Byttet fra nynorsk til bokmål.
		Framsiden	Fjernet bruksnr. 202 og kategori 5.1.d).
		Vedlegg 3	Kart over aktivitet på området under tidligere punkt 1 er erstattet med kart over området som vedlegg 3.
		Tabell 1 og 2 i vedlegg 2	• Tidligere tabell 1.1 er oppdatert med avfallsstoffnummer etter NS 9431:2011 Klassifikasjon av avfall og erstattet med tabell 1 og 2. • Lagringstid for våtorganisk avfall er strammet inn frå 20 til 5 dager i tabell 1. • Lagt til aktiviteten kverning av blandet husholdningsavfall og næringsavfall i tabell 2. • Lagt til sortering av farlig avfall, inkludert sortering av brannslukningsapparat i form av tømming og demontering i tabell 2.
		9.2.6	• Ryddet i tekst. • Endret frist for å overholde krav til koste- og sandfangsmasser til 1. desember 2022 (tidligere punkt 3.5).
		9.2.7	Skjerpet krav til lagring av våtorganisk avfall (tidligere punkt 3.6).
		12	Krav til overvåking er oppdatert i samsvar med vannforskriften (tidligere punkt 14).
		14.1	• Oppdatert kravet og satt frist til 1. september 2022 med å sende plan for gjennomføring av utredning av utslipp til vann til Statsforvalteren (tidligere punkt 4.3).
		14.2	Lagt til krav om å sende utredning av diffuse utslipp til luft innen 1. januar 2023.
		14.3	• Utsatt frist for innsending av vurdering i tråd med trinn 1-3 av tilstandsrapport om forurenset grunn til 1. januar 2023.
1	28.08.2020	Side 1 til 4	Oppdatert hjemmel, data om virksomheten mm. på førstesiden, oppdatert innholdsliste
		5.2 til 5.5	Nye krav til lukt
		12.1	Krav til luktrisikovurdering er fjernet (er dekt i nytt punkt 5.3)
		12.4	Oppdatert epostadresse
		13.5	Lagt til rapporteringskrav for lukt

Innhold

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven 1

Statsforvalteren sine referanser 1

Endringslogg 2

1 Tillatelsens ramme 6

2 Generelle vilkår 6

2.1 Utslippsbegrensninger 6

2.2 Plikt til å overholde grenseverdier 6

2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig 6

2.4 Utskifting av utstyr og endring av utslippspunkt 7

2.5 Plikt til forebyggende vedlikehold 7

2.6 Tiltaksplikt ved økt forurensningsfare 7

2.7 Internkontroll 7

3 Utslipp til vann 8

3.1 Utslippsbegrensninger 8

3.1.1 Utslippsreduserende tiltak 8

3.2 Utslippspunkt for avløpsvann 9

3.3 Rent overvann 9

3.4 Oversikt 9

3.5 Tiltak for å overholde krav til utslipp til vann 9

3.6 Sanitæravløpsvann 9

4 Utslipp til luft 9

4.1 Utslippsbegrensninger 9

4.1.1 Utslipp fra punktkilder 9

4.1.2 Diffuse utslipp 10

4.2 Lukt 10

4.2.1 Luktbegrensning 10

4.2.2 Luktrisikovurdering 10

4.2.3 Forebyggende tiltak og driftsplan 10

4.2.4 Lukthåndteringsplan, kommunikasjonsplan og klageregistrering 10

4.3 Støv 10

5 Grunnforurensning og forurensede sedimenter 11

5.1 Særskilte krav til terrenginngrep 11
6 Kjemikalier 12
7 Støy 12
8 Energi 13
8.1 Energiledelse 13
8.2 Utnyttelse av overskuddsenergi 13
8.3 Spesifikt energiforbruk 13
9 Avfall 13
9.1 Generelle krav 13
9.2 Håndtering av avfall 14
9.2.1 Mottak av avfall 14
9.2.2 Generelle krav til håndtering 14
9.2.3 Finansiell sikkerhet 15
9.2.4 Kompetanse 15
9.2.5 Oversikt over mottatt, lagret og behandlet avfall 16
9.2.6 Krav til dekke 16
9.2.7 Krav til skjerming for vær og vind 17
9.2.8 Lagring av emballert restavfall 17
9.2.9 Lagring av forurensede masser 17
10 Deponi for eget avfall 17
11 Utslippskontroll og rapportering til Statsforvalteren 17
11.1 Kartlegging av utslipp 17
11.2 Utslippskontroll 18
11.3 Kvalitetssikring av målingene 18
11.4 Program for utslippskontroll 18
11.5 Rapportering til Statsforvalteren 19
12 Miljøovervåking 20
12.1 Overvåking av resipienter 20
12.2 Overvåking etter vannforskriften 20
12.2.1 Pålamyrsbekken/Fanafjorden 20
12.2.2 Raunefjorden 20
12.2.3 Krav til eventuell overvåking 20

12.3 Overvåking av grunn og grunnvann 20
13 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning....21
13.1 Miljørisikoanalyse....21
13.2 Forebyggende tiltak 21
13.3 Beredskap 21
13.4 Beredskapsanalyse 21
13.5 Beredskapsetablering....22
13.6 Beredskapsplan....22
13.7 Øving av beredskap 22
13.8 Varsling av akutt forurensning 22
14 Undersøkelser og utredninger 22
14.1 Utredning av utslipp til vann....22
14.2 Utredning av diffuse utslipp til luft 23
14.3 Tilstandsrapport om mulig forurensing av grunn og grunnvann 23
15 Eierskifte, omdanning mv. 23
16 Nedleggelse 24
17 Tilsyn....24
Vedlegg 1 Liste over prioriterte miljøgifter....25
Vedlegg 2 Avfallstyper og aktiviteter 28
Vedlegg 3 Kart over området 30

1 Tillatelsens ramme

Tillatelsen gjelder forurensning fra mottak, lagring og behandling[3] av avfall. Tillatte avfallsfraksjoner og mengder er regulert i punkt 9.2. og framgår av tabell 1 i vedlegg 2. Tillatelsen gjelder for behandling av inntil 200 000 tonn avfall per år. Mengden avfall på bedriftens område skal ikke på noe tidspunkt overstige 35 000 tonn. Grensen gjelder samlet for avfall som lagres i påvente av behandling, avfall som er under behandling og ferdig behandlet avfall. Tillatt behandling av avfallet er nærmere regulert i punkt 9.2 og framgår av tabell 2 i vedlegg 2.

Virksomheten er godkjent av Statsforvalteren til å skrive ut vrakmelding. Skatteetaten utbetaler vrakpant, jf. avfallsforskriften § 4-9.

Ragn-Sells AS skal gi ansvarlig for etterdrift av deponiet i Rådalen nødvendig tilgang til deponiet og overflaten på eget område for å sikre drift i samsvar med vilkårene, inkludert å kartlegge, overvåke og gjennomføre drift, vedlikehold, oppgradering og utbedring av arrondering, toppdekke og anlegg for deponigass, overvann og sigevann.

Vedlegg 3 viser kart over området som anlegget har aktiviteter på og området som tillatelsen er gjeldende for.

2 Generelle vilkår

2.1 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsens punkt 3 til 14. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er også omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp er fremkommet i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte miljøgifter oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår gjennom uttrykkelig regulering i punkt 3 til 14.

2.2 Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som er vanlig for den aktuelle type virksomhet i en slik grad at det kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra virksomheten, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår i punkt 3 og punktene etter uttrykkelig er satt grenser for.

[3]Prosesser, under dette sortering, som endrer egenskapene til avfallet med formål å redusere volum, fare, gjøre det lettere å håndtere eller enklere å gjenvinne.

For produksjonsprosesser der utslippene er proporsjonale med produksjonsmengde, skal eventuell reduksjon av produksjonsnivået som minimum medføre en tilsvarende reduksjon i utslippene.

2.4 Utskifting av utstyr og endring av utslippspunkt

Ved utskifting av utstyr må det nye utstyret tilfredsstille prinsippet om bruk av beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensende utslipp og annen negativ innvirkning på miljøet (BAT-prinsippet), jf. punkt 2.3. Der det finnes relevante BAT-konklusjoner for virksomheten, skal det nye utstyret være i overenstemmelse med disse, jf. forurensningsforskriften kapittel 36 vedlegg 2.

Dersom det skal foretas utskifting av utstyr der det er mulig å oppnå utslippsreduksjoner av betydning, skal bedriften gi melding til Statsforvalteren om dette i god tid før det tas beslutning om valg av utstyr.

Hvis bedriften ønsker å endre utslippspunkter som er fastlagt i tillatelsens vilkår 3 og 4, må den søke om tillatelse til dette.

2.5 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal bedriften sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal kunne dokumenteres.

2.6 Tiltaksplikt ved økt forurensningsfare

Dersom det oppstår fare for økt forurensning, plikter bedriften så langt det er mulig uten urimelige kostnader å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Bedriften skal så snart som mulig informere forurensningsmyndighetene om forhold som kan føre til vesentlig økt forurensning eller forurensningsfare. Akutt forurensning skal varsles i henhold til punkt 13.8.

2.7 Internkontroll

Bedriften plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette[4]. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrolloven og relevante forskrifter til disse lovene. Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Bedriften plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold. Plikt til å gjennomføre risikoanalyse med hensyn til *akutt* forurensning følger av punkt 13.1.

[4] Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996, nr. 1127

3 Utslipp til vann

3.1 Utslippsbegrensninger

Alt vann som har vært i kontakt med avfall, vann fra avvanning av koste og sandfangsmasser, og eventuelt spyle- og vaskevann, overvann fra trafikkområder og utendørs lagringsområde skal regnes som forurenset avløpsvann[5].

Utslipp til vann fra innendørs avfallshåndtering er ikke tillatt. Eventuell avrenning skal samles opp, håndteres og klassifiseres før levering til lovlig avfallsanlegg.

Alt forurenset avløpsvann skal samles opp og føres til kommunal avløpsledning som går via Flesland renseanlegg før utslipp til Raunefjorden. Forurenset avløpsvann skal passere en kontrollkum med mulighet for mengdemåling og uttak av prøver.

Det er ikke tillatt å slippe ut forurenset avløpsvann til grunn, bekk, overvannssystemet inkludert Pålamyrsbekken eller gjennom deponiet eller sigevannsanlegget.

Rengjøring av dekke, gulv, konteinere og annet utstyr skal i størst mulig grad utføres ved bruk av tørre metoder.

3.1.1 Utslippsreduserende tiltak

Forurenset vann skal behandles før utslipp til Raunefjorden. En mer presis, og eventuelt også strengere regulering vil bli foretatt med grunnlag i utredningen som bedriften i henhold til punkt 14.1 skal sende til Statsforvalteren. Statsforvaltaren vil på bakgrunn av vurderingen avgjøre om vi skal sette krav til utslippsgrenser, lokal rensing og tidspunkt for gjennomføring. Statsforvalteren setter også forbehold om at nye, strengere krav kan komme når ny VA-rammeplan er utarbeidd av Bergen kommune.

Eventuelt overvann og avløpsvann forurenset med olje skal renses tilfredsstillende i oljeutskiller eller tilsvarende renseenhet slik at utslippsgrensen fastsatt i tabell under overholdes. Oljeutskilleren skal være dimensjonert for de faktiske vannmengdene som tilføres

Overvann og avløpsvann fra uteområder med tett dekke for kasserte kjøretøy og vann fra avvanning av koste og sandfangsmasser, skal uansett tilkobles sandfang og oljeutskiller.

Tabell: Utslippsgrense for overvann og avløpsvann forurenset med olje

Kilde	Komponent	Konsentrasjonsgrense
Renseenhet for overvann og avløpsvann forurenset med olje	Olje	5 mg/l

Virksomheten må gjennomføre tiltak for å hindre utslipp av plast og lignende.

[5] Sanitært og industrielt avløpsvann og overvann.

3.2 Utslippspunkt for avløpsvann

Bedriften skal føre forurenset avløpsvann, inkludert forurenset overvann inn på kommunalt avløpsanlegg (ikke via deponiet) med utslipp i Raunefjorden i henhold til de krav som kommunen stiller for påslippet[6]. Endring av utslippskrav eller utslippssted i tillatelsen til det kommunale avløpsanlegget, kan medføre at Statsforvalteren stiller nye krav for avløpsvannet.

3.3 Rent overvann

Rent overvann skal føres vekk slik at dette ikke kommer i kontakt med avfall. Rent overvann fra virksomhetens uteområde skal håndteres slik at det ikke fører til skade eller ulempe for miljøet og kan ikke føres via det nedlagte deponiet. Bare rent overvann kan føres til Pålamyrsbekken og Fanafjorden. Dersom målingene jf. punkt 11.2 viser at overvannet inneholder forurensning må virksomheten gjennomføre tiltak.

3.4 Oversikt

Virksomheten må ha dokumentert oversikt over ledningsnett, kummer, tanker, oljeutskillere, utslipp- og prøvetakingspunkt og lignende.

3.5 Tiltak for å overholde krav til utslipp til vann

Basert på oppdatert dokumentasjon og kartlegging, jf. punkt 3.4 og 11.1 skal det gjennomføres utbedring, oppgradering og vedlikehold av anlegg for oppsamling og håndtering av alt vann etter en plan for å overholde krav til utslipp til vann, jf. punkt 3. Ledningsnettet skal kunne håndtere økte vannmengder som følge av forventet klimaeffekt.

Planen skal inneholde tiltak og tidspunkt for gjennomføring. Den skal inngå i internkontrollen og oppdateres ved behov. Virksomheten plikter å bidra til nødvendig samordning av kartlegging, planlegging og gjennomføring av tiltak, jf. internkontrollforskriften § 6.

3.6 Sanitæravløpsvann

Kommunen er myndighet for regulering av sanitæravløpsvannet fra bedriften.

4 Utslipp til luft

4.1 Utslippsbegrensninger

Behov for nærmere regulering av utslipp til luft vil bli vurdert med grunnlag i utredningen som bedriften i henhold til punkt 14.2 skal sende til Statsforvalteren.

4.1.1 Utslipp fra punktkilder

Virksomheten skal ikke ha utslipp til luft fra punktkilder.

[6] Jf. forurensningsforksriftens kapittel 15A om påslipp

4.1.2 Diffuse utslipp

Diffuse utslipp fra produksjonsprosesser og fra utearealer, for eksempel lagerområder, områder for lossing/lasting og renseanlegg, som kan medføre skade eller ulempe for miljøet, skal begrenses mest mulig. Vi har regulert de utslipp vi anser å ha betydning i punkt 4.2 og 4.3.

4.2 Lukt

4.2.1 Luktbegrensning

Virksomheten skal drives slik at luktulemper i omgivelsene begrenses mest mulig.

Luktimmisjon ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager skal ikke overstige 1 ouE/m3, angitt som maksimal månedlig 99 prosent timefraktil.

Statsforvalteren vil vurdere behov for å endre denne luktgrensen på bakgrunn av rapporten fra pålagt luktundersøkelse.

4.2.2 Luktrisikovurdering

Det skal gjennomføres en luktrisikovurdering i tråd med anbefalingene i vedlegg 3 i *Miljødirektoratets veileder TA 3019/2013 Regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven.* Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal luktrisikovurderingen oppdateres.

4.2.3 Forebyggende tiltak og driftsplan

På bakgrunn av luktrisikovurderingen skal bedriften iverksette luktrisikoreduserende tiltak. Bedriften skal ha en driftsplan som sikrer at luktulemper ved virksomheten begrenses. Planen skal være i tråd med anbefalingene gitt i vedlegg 4 i *Miljødirektoratets veileder TA 3019/2013 Regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven*. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal driftsplanen oppdateres.

Bedriften skal daglig føre en driftslogg, slik at det kan dokumenteres at driftsplanen er fulgt.

4.2.4 Lukthåndteringsplan, kommunikasjonsplan og klageregistrering

Bedriften skal ha en lukthåndteringsplan og en kommunikasjonsplan som er i tråd med anbefalingene gitt i Miljødirektoratets veileder *TA 3019/2013 Regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven.*

Bedriften skal informere Statsforvalteren og naboer når det planlegges aktivitet som midlertidig kan medføre økt luktbelastning. Det samme gjelder dersom svikt i utstyr eller lignende kan medføre økte luktplager.

Bedriften skal ha et system for registrering av innkommende luktklager som skal knyttes til sted og tid. Det skal gjøres en vurdering av klagen opp mot driftsplanen og andre relevante forhold, og eventuelle gjennomførte tiltak skal beskrives. Denne informasjonen skal gjøres tilgjengelig for naboene og rapporteres til Statsforvalteren i henhold til punkt 11.5.

4.3 Støv

Virksomheten skal drive slik at støv ikke fører til nevneverdig skade eller ulempe for naboer og miljø.

Virksomheten skal gjennomføre effektive tiltak for å hindre støvutslipp fra all støvende aktivitet som for eksempel kverning av trevirke, knusing av betong, transport og lagring av avfall.

Det skal lages planer for å forebygge og hindre støv. Planene skal baseres på risikovurdering, jf. punkt 13.1.

Ved spesielle vær- eller driftsforhold som fører til økt risiko for støvflukt, skal det om nødvendig iverksettes ekstra tiltak.

5 Grunnforurensning og forurensede sedimenter

Virksomheten skal ikke medføre utslipp til grunn eller grunnvann som kan medføre skader eller ulemper for miljøet.

Bedriften plikter å gjennomføre forebyggende tiltak som skal hindre utslipp til grunn og grunnvann.

Bedriften plikter videre å gjennomføre tiltak som er egnet til å begrense miljøvirkningene av et eventuelt utslipp til grunn og grunnvann. Utstyr og tiltak som skal forhindre utslipp til grunn og grunnvann eller hindre at eventuelle utslipp medfører skade eller ulempe for miljøet, skal overvåkes og vedlikeholdes regelmessig. Plikten etter dette avsnittet gjelder tiltak som står i et rimelig forhold til de skader og ulemper som skal unngås.

Bedriften skal holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn på virksomhetens område og forurensede sedimenter utenfor, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal Statsforvalteren varsles om dette.

Terrenginngrep som kan medføre fare for at forurensning i grunnen sprer seg, må ha godkjent tiltaksplan etter forurensningsforskriftens kapittel 2[7], eventuelt tillatelse etter forurensningsloven.

Tiltak i forurensede sedimenter må ha tillatelse etter forurensningsloven eller forurensningsforskriftens kapittel 22[8].

Ved endelig nedleggelse av virksomheten, skal bedriften vurdere forurensningstilstand i grunn og grunnvann med hensyn til mulig forurensning av relevante farlige stoffer som er brukt, fremstilt eller frigitt ved virksomheten og treffe de tiltak som følger av forurensningsloven § 7 og § 20. Plan for tiltak skal sendes Statsforvalteren. Statsforvalteren kan stille ytterligere krav med hjemmel i forurensningsloven. Se for øvrig punkt 16.

5.1 Særskilte krav til terrenginngrep

Bedriftens område er registrert i Grunnforurensningsdatabasen og alle terrenginngrep[9] må ha godkjent tiltaksplan etter forurensningsforskriften kapittel 2, eventuelt tillatelse etter

[7] Jf. forurensningsforskriftens kapittel 2 om opprydning i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider

[8] Jf. forurensningsforskriftens kapittel 22 om mudring og dumping i sjø og vassdrag

[9] Omfatter graving, planering, masseuttak, utfylling og andre inngrep som kan medføre skade eller ulempe ved at eksisterende forurensning spres eller gjøres mindre tilgjengelig for oppryddingstiltak, jf. forurensningsforskriften § 2-3c

forurensningsloven. Når tiltaksplan sendes kommunen for godkjenning, skal Statsforvalteren ha kopi.

Terrenginngrep oppå nedlagt deponi må avklares med driftsansvarlig for deponiet.

6 Kjemikalier

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, både som råstoff i prosess og som hjelpekjemikalier, for eksempel begroingshindrende midler, vaskemidler, hydraulikkvæsker og brannbekjempningsmidler.

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal bedriften dokumentere at den har foretatt en vurdering av kjemikalienes helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jf. også punkt 2.7 om internkontroll.

Bedriften plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og av om alternativer finnes. Skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.[10]

Stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, skal ikke framstilles, bringes i omsetning, eller brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket[11] og andre regelverk som gjelder for kjemikalier.

7 Støy

Virksomhetens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som innfallende lydtrykknivå ved mest støyutsatte fasade:

Dag (kl. 07-19) $L_{pAekv12h}$	**Kveld (kl. 19-23)** $L_{pAekv4h}$	**Lørdag (kl. 07-23)** $L_{pAekv16h}$	**Søn-/helligdager (kl. 07-23)** $L_{pAekv16h}$	**Natt (kl. 23-07)** $L_{pAekv8h}$	**Natt (kl. 23-07)** L_{AFmax}
55 dB(A)	50 dB(A)	50 dB(A)	50 dB(A)	45 dB(A)	60 dB(A)

L_{pAeqT} er A-veiet gjennomsnittsnivå (dBA) midlet over driftstid der T angir midlingstiden i antall timer. L_{AFmax}, som er gjennomsnittlig A-veiet maksimalnivå for de 5-10 mest støyende hendelsene i perioden med tidskonstant "Fast" på 125 ms.

Alle støygrenser skal overholdes innenfor alle driftsdøgn. Støygrensene gjelder all støy fra virksomheten, inkludert intern transport på virksomhetens område samt lossing/lasting av råvarer og produkter. Støy fra midlertidig bygg- og anleggsvirksomhet og fra persontransport av ansatte til og fra virksomhetens er likevel ikke omfattet av grensene.

[10] Jf. produktkontrolloven av 11.06.1976 nr. 79 § 3a om substitusjonsplikt
[11] REACH-forskriften av 30.05.2008 nr. 516

8 Energi

8.1 Energiledelse

Bedriften skal ha et system for energiledelse for kontinuerlig, systematisk og målrettet vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå en mest mulig energieffektiv produksjon og drift. Systemet for energiledelse skal inngå i bedriftens internkontroll, jf. vilkår 2.7. og følge prinsippene og metodene angitt i Norsk Standard for energiledelse.

8.2 Utnyttelse av overskuddsenergi

Bedriften skal i størst mulig grad utnytte overskuddsenergi fra eksisterende og nye anlegg internt. Bedriften skal også gjennom tiltak på eget bedriftsområde legge til rette for at overskuddsenergi skal kunne utnyttes eksternt med mindre det kan godtgjøres at dette ikke er teknisk eller økonomisk mulig.

8.3 Spesifikt energiforbruk

Spesifikt energiforbruk skal beregnes og rapporteres årlig, jf. punkt 11.5.

9 Avfall

9.1 Generelle krav

Bedriften plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. Bedriften plikter å sørge for at all håndtering[12] av avfall, herunder gjenvinning, skjer i overensstemmelse med regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven.[13]

For materiale som utnyttes som biprodukt, skal det foreligge skriftlig dokumentasjon som viser at kriteriene i forurensningsloven § 27 andre ledd er oppfylt.

Innholdet av skadelige stoffer i avfallet skal begrenses mest mulig.

Avfall som oppstår i virksomheten, skal primært ombrukes i egen produksjon eller i andres produksjon. Hvis dette ikke er mulig eller medfører urimelig kostnad, skal det fortrinnsvis materialgjenvinnes. Dersom dette heller ikke er mulig uten urimelig kostnad, skal avfallet så langt mulig gjenvinnes på annen måte.

Farlig avfall kan ikke fortynnes med den virkning at det blir regnet som ordinært avfall. Ulike typer farlig avfall kan ikke sammenblandes hvis dette kan medføre fare for forurensning eller skape problemer for den videre håndteringen av avfallet. Farlig avfall kan heller ikke blandes sammen med

[12] Fellesnevning for mottak og gjenvinning under dette forberedelse til og lagring i påvente av gjenvinning eller sluttbehandling.
[13] Se blant annet avfallsforskriften og kapittel 18 i forurensningsforskriften

annet avfall, med mindre det letter den videre behandlingen av det farlige avfallet og dette gir en miljømessig minst like god løsning.

9.2 Håndtering av avfall

9.2.1 Mottak av avfall

Virksomheter som mottar farlig avfall skal ha tilfredsstillende internkontrollsystemer, jf. punkt 2.7 Internkontroll og internkontrollforskriften. Internkontrollen skal sikre at mottatt farlig avfall er deklarert eller lovlig importert slik at den videre håndtering kan skje på en forsvarlig måte, jf. avfallsforskriften § 11-12 og § 11-13. Tilsvarende gjelder at mottak av ikke-farlig avfall er tilstrekkelig dokumentert slik at videre håndtering er forsvarlig og vil sikre mest mulig gjenvinning.

Ved mottak av avfall med usikkert/uavklart innhold skal det gjennomføres prøvetaking og analyse for å klarlegge avfallets sammensetning.

Avfall som ikke kan behandles miljømessig tilfredsstillende ved bedriftens anlegg, skal leveres til mottaksanlegg med nødvendig tillatelse.
Virksomheten skal informere alle kunder om hva for avfallstyper og fraksjoner som er tillatt levert til anlegget.

Det skal særlig informeres om at EE-avfall, farlig avfall og våtorganisk avfall ikke skal blandes med annet avfall ved merking av konteinere, krav i kontrakter og avtaler, informasjon på nettsider med videre.

Avfallstyper som kan mottas og mengder som til enhver tid kan lagres framgår av tabell 1 i vedlegg 2.

Virksomheten skal i tillegg spesielt følge opp følgende i forbindelsen med mottakskontrollen:

- lukt: vurdere om strakstiltak skal iverksettes
- fremmede skadelige arter: rutiner for å avdekke, hindre spredning og etablering
- koste- og sandfangsmasser: rutiner som sikrer at avfallet som går til avvanning ikke er farlig avfall
- kasserte kjøretøy: dokumentert mottakskontroll som sikrer at kasserte kjøretøy ikke fører til fare for forurensning. Kasserte kjøretøy skal miljøsaneres så snart som mulig etter mottak, og batteri skal taes ut
- EE-avfall: rutiner som sikrer at håndtering skjer på en forsvarlig måte, inkludert at EE-avfall blir håndtert som en separat strøm og blir registrert inn og ut av anlegget

9.2.2 Generelle krav til håndtering

All håndtering av avfall skal foregå slik at det ikke medfører avrenning til grunn eller overflatevann.

I tillegg gjelder følgende:

a. All håndtering av avfall skal være basert på en risikovurdering, jf. punkt 2.7 Internkontroll og punkt 13 Beredskap.
b. Bedriften skal ha kart hvor det fremgår hvor forskjellige typer avfall er lagret.

c. Avfallslager skal være sikret slik at uvedkommende ikke får adgang. Lagret farlig avfall skal ha forsvarlig tilsyn. Lagret avfall skal være merket slik at det framgår hva som er lagret.
d. Avfall som ved sammenblanding kan gi fare for brann, eksplosjon eller dannelse av farlige stoffer, skal lagres med nødvendig avstand.
e. Krav til dekke og skjerming for vær og vind er beskrevet under punkt 9.2.3 og 9.2.4.
f. All lagring av flytende farlig avfall skal ha et system som er egnet til å hindre overfylling.
g. Tanker, bassenger o.l. som inneholder flytende farlig avfall skal ha overfyllingsvarsel, og der det er teknisk mulig, overfyllingsvern.
h. Virksomheten skal gjennomføre nødvendige tiltak for å hindre spredning og etablering av fremmede skadelige arter. Risikoen for spredning av fremmede skadelige arter skal inngå i miljørisikovurderingen, jf. www.artsdatabanken.no.

I tillegg gjelder kravene i følgende forskrifter:

- avfallsforskriften kapittel 11 vedlegg 4 om minimumskrav til anlegg for mottak og mellomlagring av farlig avfall
- forureiningsforskriften § 18 om tanklagring
- avfallsforskriften kapittel 1 om kasserte elektriske og elektroniske produkt
- avfallsforskriften kapittel 4 om kasserte kjøretøy

9.2.3 Finansiell sikkerhet

Det vises til Avfallsforskriften kapittel 11, vedlegg 4 nr. 4 om krav til etablering av finansiell sikkerhet. Bedriften skal stille økonomisk sikkerhet for kostnader med å ta hånd om alt farlig avfall ved bedriftens anlegg ved nedleggelse, stans eller ved betalingsproblemer.

Uten en godkjent finansiell sikkerhet kan det ikke mottas farlig avfall ved anlegget, med mindre Statsforvalteren har innvilget en midlertidig utsettelse av kravet.

Dersom det driftsansvarlige selskapet overdras, fisjonerer/fusjonerer, får nye eiere med bestemmende innflytelse, på annen måte omdannes eller overfører den forurensende virksomheten til nytt ansvarlig selskap, skal dette meddeles Statsforvalteren. Nytt driftsansvarlig selskap kan ikke drive i henhold til tillatelsen før Statsforvalteren har mottatt og godkjent ny tilfredsstillende finansiell sikkerhet fra det nye driftsansvarlige selskapet. Nytt driftsansvarlig selskap er ansvarlig etter tillatelsen frem til nytt driftsansvarlig selskap har etablert finansiell sikkerhet, og denne er godkjent av Statsforvalteren.

9.2.4 Kompetanse

Bedriften plikter å se til at anlegg og installasjoner drives av personer med nødvendig opplæring og kompetanse. Dette skal dokumenteres.

Alle som håndterer farlig avfall i bedriften, skal ha dokumentert opplæring i slik håndtering.

Bedriften skal daglig ha tilstrekkelig kompetanse på anlegget til å kunne vurdere bedriftens miljørisiko og gjennomføre forbedringstiltak for å sikre at bedriften driver i henhold til tillatelse og øvrig regelverk.

På dette anlegget er det særskilte krav til kompetanse på følgende områder:

- avfallskvalitet inn og ut av anlegget
- farlig avfall og EE-avfall: Dokumentert opplæring og oppdatert kompetanse om regelverk og håndtering for alle medarbeidere som skal håndtere farlig avfall og EE-avfall, og plan for kompetanseutvikling
- kasserte elektriske- eller hybridbiler: godkjent opplæring og kompetanse for behandling dersom virksomheten håndterer denne typen kjøretøy
- fremmede skadelige arter[14]

9.2.5 Oversikt over mottatt, lagret og behandlet avfall

Bedriften skal ha et system for å dokumentere alle nødvendige opplysninger for opphav, mottak, lagring, behandling og videreleverering av avfall. Ved prøvetaking av avfallet skal analyserapporter inngå i systemet. Opplysninger om mengde avfall på lager til enhver tid og om behandlet mengde avfall skal dokumenteres. Opplysningene skal være lett tilgjengelig ved inspeksjon. De skal oppbevares i minst 3 år. Opplysningene inngår i egenkontrollrapporteringen, jf. punkt 11.5.

9.2.6 Krav til dekke

Tett dekke

Behandling og håndtering, inkludert lagring, av følgende avfallstyper skal foregå på tett dekke[15]:

- farlig avfall
- EE-avfall
- kasserte kjøretøy
- blandet husholdnings- og næringsavfall
- koste- og sandfangsmasser (bunn og sider på avvanningsbasseng)

For farlig avfall og blandet husholdnings- og næringsavfall kan annen lagringsmåte godtas dersom bedriften kan dokumentere at den valgte lagringsmåten gir minst like lav risiko og like god miljøbeskyttelse.

Kravet til behandling og håndtering, inkludert lagring av koste- og sandfangsmasser på tett dekke er gjeldende fra **1. desember 2022.**

Fast dekke

Behandling og håndtering, inkludert lagring, av andre avfallstyper som kan føre til fare for forurenset avrenning skal minst foregå på fast dekke[16].

Dersom risikovurderingen viser at det er nødvendig, skal behandling og håndtering, inkludert lagring, likevel skje på tett dekke.

Vedlikehold av dekke

Virksomheten må gjennomføre regelmessig inspeksjon og vedlikehold av dekket.

---

[14] Jf. www.artsdatabanken.no

[15] Med tett dekke menes fast, ugjennomtrengelig og tilstrekkelig slitesterkt dekke for de aktuelle materialer/avfallstyper.

[16] Dekke som har en hard overflate, for eksempel asfalt. Ikke grus og lignende.

9.2.7 Krav til skjerming for vær og vind

Behandling og håndtering, inkludert lagring, som kan føre til fare for lukt, støv, forurenset avrenning, samling av fugl, flygeavfall eller annen forurensning skal foregå innendørs (bygning med fire vegger og tak) eller lukkede konteinere. Bedriften kan velge annet vern eller utføre tiltak for å hindre fare for nevnte forurensninger dersom miljørisikovurderingen viser at dette gir like lav risiko og ellers er innenfor kravene i tillatelsen.

Følgende avfallstyper skal likevel alltid behandles, håndteres, inkludert lagres, innendørs (bygning med fire vegger og tak) eller lukkede konteinere:

- våtorganisk avfall
- blandet næringsavfall og grovavfall frå hushald
- kasserte kjøretøy
- brannslukningsapparat

Våtorganisk avfall skal lagres i væsketett oppsamlingsutstyr.

Følgende avfallstyper/-aktiviteter skal som et minimum lagres/foregå under tak og skjermet for vær og vind:

- farlig avfall
- EE-avfall
- lasting og lagring av treflis

Forurensede massar skal som et minimum lagres skjermet for vær og vind.

9.2.8 Lagring av emballert restavfall

Virksomheten må ha rutiner for å avdekke hull på emballasjen og ved behov må ballene tettes eller emballeres på nytt.

9.2.9 Lagring av forurensede masser

Massene skal lagres på en slik måte at forurensningsgraden på avfallet ikke endrer seg.

10 Deponi for eget avfall

Bedriften skal ikke ha deponi for eget avfall.

11 Utslippskontroll og rapportering til Statsforvalteren

11.1 Kartlegging av utslipp

Bedriften plikter systematisk å kartlegge virksomhetens utslipp til luft og vann. Dette gjelder både diffuse utslipp og punktutslipp. Bedriften skal legge denne kartleggingen til grunn for utarbeidelsen av programmet for utslippskontroll (punkt 11.4).

Det er særskilt krav til oversikt over overvann og forurenset avløpsvann, inkludert vannmengder, eksisterende rørsystemer og grad av forurensning.

Bedriften skal også kartlegge virksomhetens bidrag til støy, jf. punkt 7.

11.2 Utslippskontroll

Bedriften skal kontrollere og dokumentere utslippene til luft og vann ved å gjennomføre målinger. Målinger består av volumstrømsmåling, prøvetaking, analyse og beregning.

Målingene skal også dokumentere kvaliteten på overvannet som går til Pålamyrsbekken/Fanafjorden.

Målinger skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp og skal omfatte:

- utslipp av komponenter som er regulert gjennom grenseverdier fastsatt i tillatelsen
- utslipp av komponenter som er regulert gjennom grenseverdier fastsatt i forskrift
- utslipp av andre komponenter som kan ha miljømessig betydning og dermed er omfattet av rapporteringsplikten

Bedriften skal vurdere usikkerhetsbidragene ved de forskjellige trinnene i målingene (volumstrømsmåling - prøvetaking – analyse – beregning) og velge løsninger som reduserer den totale usikkerheten til et akseptabelt nivå. For alle målinger skal det være en prøvetakingsfrekvens som sikrer representative prøver.

11.3 Kvalitetssikring av målingene

Bedriften er ansvarlig for at måleutstyr, metoder og gjennomføring av målingene er forsvarlig kvalitetssikret blant annet ved å:

- utføre målingene etter Norsk Standard. Dersom det ikke finnes, kan internasjonal standard benyttes. Bedriften kan benytte andre metoder enn norsk eller internasjonal standard dersom særlige hensyn tilsier det. Bedriften må i tilfelle dokumentere at særlige hensyn foreligger og at den valgte metoden gir representative tall for virksomhetens faktiske utslipp
- bruke akkrediterte laboratorier/tjenester når volumstrømsmåling, prøvetaking og analyse utføres av eksterne. Tjenesteyter skal være akkreditert for den aktuelle tjenesten dersom slik tjenesteyter finnes
- jevnlig vurdere om plassering av prøvetakingspunkter, valg av prøvetakingsmetoder og frekvenser gir representative prøver
- jevnlig utføre kontroll og kalibrering av måleutstyr

11.4 Program for utslippskontroll

Bedriften skal ha et program for utslippskontroll som inngår i bedriftens dokumenterte internkontroll.

I programmet skal bedriften redegjøre for de kartlagte utslippene (punkt 11.1 første avsnitt), gjennomføringen av utslippskontrollen (punkt 11.2) og kvalitetssikring av målingene (punkt 11.3).

Programmet for utslippskontroll skal inneholde:

- en redegjørelse for virksomhetens faktiske utslipp til luft og vann, samt støy, med en oversikt over alle utslippstrømmer, volum og innhold, til luft og vann
- en beskrivelse av de forskjellige trinnene i målingene (volumstrømsmåling – prøvetaking – analyse – beregning) for hver strøm og komponent
- en beskrivelse av måleutstyr som benyttes til målinger, samt frekvens for måleutstyrskontroll og kalibrering
- en begrunnelse for valgte prøvetakingspunkter og prøvetakingsmetodikk (metoder og frekvens)
- en beskrivelse av valgte metoder/standarder for analyse
- en redegjørelse for hvilke usikkerhetsbidrag de ulike trinnene gir

Programmet for utslippskontroll skal holdes oppdatert.

11.5 Rapportering til Statsforvalteren

Bedriften skal innen 1. mars hvert år rapportere miljødata og eventuelle avvik for foregående år via www.altinn.no når dette etableres for avfallsanlegg. Miljødata omfatter blant annet produksjonsmengder, avfallsmengder, energiforbruk og resultater fra utslippskontroll. Rapportering skal skje i henhold til Miljødirektoratets veileder til bedriftenes egenrapportering, se www.miljødirektoratet.no. Inntil rapportering på www.altinn.no blir tilgjengelig skal det rapporteres på skjema sendt fra Statsforvalteren.

Bedriften skal sammen med den årlige egenkontrollrapporteringen sende en rapport som minst inneholder følgende:

- avfallsregnskap som viser en oversikt over alt avfall som er mottatt, lagret, behandlet og/eller sendt videre
- lagerstatus ved slutten av året (31. desember)
- omfang av innslag av ulovlige fraksjoner i avfallet, håndtering av dette, og redegjørelse av forebyggende tiltak og informasjonstiltak
- eventuelle avvik innen ytre miljø og gjennomførte tiltak
- analyseresultat av utslippskontroll av forurenset avløpsvann, inkludert overvann
- vurdering av status for utslipp og påvirkning av nærmiljø vurdert opp mot kravene i tillatelsen, inkludert vurdering av om det er nødvendig med tiltak for å redusere forurensning til sjø, jf. punkt 3
- antall støvklager vurdert opp mot kravene i punkt 4.3. Årsak til de enkelte støvhendelsene, eventuelle tiltak og oppdatert risikovurdering
- antall luktklager og antall lukthendelser ved bedriften det siste året. Det skal redegjøres for årsaken til de enkelte lukthendelsene og/eller luktklagene, og eventuelle tiltak som er gjennomført for å begrense eller stanse utslippet
- om oppdatert risikovurdering viser behov for samordning av internkontrollen når det gjelder lukt, og hvem som har ansvar for samordningen
- oppsummering av status for internkontrollen, inkludert ei vurdering om verksemda har heldt krava i løyvet og om verksemda fører til miljøulemper som bør utbetrast

12 Miljøovervåking

12.1 Overvåking av resipienter

Bedriften skal sørge for overvåking av mulige miljøeffekter av virksomheten i henhold til et overvåkingsprogram. Dette gjelder så vel mulige effekter på luft, grunn, vann og sedimenter i den grad dette er aktuelt.

12.2 Overvåking etter vannforskriften

12.2.1 Pålamyrsbekken/Fanafjorden

Dersom måling av overvann viser tilførsel av uakseptabel forurensning til Pålamyrsbekken/Fanafjorden skal bedriften delta i overvåking av Pålamyrsbekken/Fanafjorden i samarbeid med andre aktører.

12.2.2 Raunefjorden

Statsforvalteren vil regelmessig vurdere om det er nødvendig med overvåking i vannforekomsten i tråd med krav i vannforskriften for tiltaksorientert overvåking.

Statsforvalteren kan pålegge bedriften å delta i et samarbeid med andre aktører i overvåkingsprogram som er relevante for den påvirkning virksomheten eventuelt påfører resipienten.

12.2.3 Krav til eventuell overvåking

Overvåkingen skal gjennomføres i tråd med bestemmelsene i vannforskriften for tiltaksorientert overvåking.

Et eventuelt overvåkingsprogram skal forelegges Statsforvalteren for eventuelle merknader.

Resultatene fra undersøkelsen sendes Statsforvalteren innen 1. mars året etter at undersøkelsen er gjennomført.

Overvåkingsdata skal registreres i databasen Vannmiljø (http://vannmiljo.miljodirektoratet.no/) innen 1. mars året etter at undersøkelsen er gjennomført. Data rapporteres på Vannmiljøs importformat. Importmal og oversikt over hvilken informasjon som skal registreres i henhold til Vannmiljøs kodeverk finnes på http://vannmiljokoder.miljodirektoratet.no.

Bedriften kan bli pålagt å gjennomføre mer omfattende gransking eller overvåking dersom Statsforvalteren finner det nødvendig for å kartlegge samlet belastning i vannforekomster, jf. forurensningsloven § 51. Bedriften kan bli pålagt å betale for en del av kostnadene ved en felles resipientgransking (enkeltstående eller vedvarende program) i lag med andre bedrifter med utslipp i området.

12.3 Overvåking av grunn og grunnvann

Bedriften skal sørge for overvåking av grunn og grunnvann minst én gang hvert femte år for grunnvann og én gang hvert tiende år for grunn, jf. punkt 14.3. Statsforvalteren kan godta annen

frekvens dersom virksomheten, basert på tilstandsrapporten, jf. punkt 14.3 og en systematisk vurdering av forurensningsrisiko, kan dokumentere at det er forsvarlig.

Resultatene fra overvåkingen skal sendes Statsforvalteren innen 1. mars året etter at undersøkelsen er gjennomført.

Overvåkingsdata skal registreres i databasen Grunnforurensning (http://grunnforurensning.miljodirektoratet.no/) innen 1. mars året etter at overvåkingen er gjennomført.

13 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

13.1 Miljørisikoanalyse

Bedriften skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin virksomhet. Bedriften skal vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på virksomhetens område eller utenfor. Ved endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Risikoanalysen skal ta hensyn til ekstremvær, flom etc. og fremtidige klimaendringer.

Bedriften skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

13.2 Forebyggende tiltak

Med grunnlag i miljørisikoanalysen skal bedriften, så langt det er mulig uten urimelige kostnader, iverksette de tiltak som er nødvendige for å redusere miljørisikoen til et akseptabelt nivå. Dette gjelder både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak. Bedriften skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

13.3 Beredskap

Dersom de forebyggende tiltakene ikke har redusert miljørisikoen til et akseptabelt nivå, må bedriften utarbeide en beredskapsplan med utgangspunkt i miljørisikoanalysen i 13.1.

13.4 Beredskapsanalyse

Med grunnlag i miljørisikoanalysen skal bedriften utarbeide en beredskapsanalyse for restrisiko som gjenstår etter at forebyggende tiltak er iverksatt. For hver av hendelsene som utgjør restrisiko skal bedriften utarbeide og begrunne:

a. organisering av beredskapen
b. nødvendig beredskapsutstyr
c. nødvendig mannskap
d. responstid

Beredskapen skal stå i et rimelig forhold til risiko for akutt forurensning.

13.5 Beredskapsetablering

Basert på beredskapsanalysen skal det etableres en beredskapsorganisasjon med mannskap og nødvendig utstyr. Kompetanse, opplæring og organisering skal være dimensjonert for de potensielle hendelsene som er vurdert å utgjøre størst miljørisiko.

13.6 Beredskapsplan

Miljørisikoanalyse, beredskapsanalyse, forebyggende tiltak og beredskapsetablering skal dokumenteres i en beredskapsplan som er en del av bedriftens internkontrolldokumentasjon.

Beredskapsplanen skal som et minimum beskrive den etablerte beredskapens organisering, bemanning, innsatsutstyr og personlig utstyr og angi innsatsplaner for dimensjonerende scenarier.

Beredskapsplanen skal holdes oppdatert og kunne fremvises ved behov.

13.7 Øving av beredskap

Det skal utarbeides en plan for å øve på beredskapen, og det skal gjennomføres øvelse minst en gang per år. Det skal utarbeides klare mål for øvelsen, inkludert mål for responstid. Øvelsen skal dokumenteres i rapporter, med eventuelle anbefalinger om forbedringer. Hvordan eventuelle anbefalinger om forbedringer er fulgt opp, skal være dokumentert i internkontrollen.

13.8 Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift[17]. Bedriften skal også så snart som mulig underrette Statsforvalteren gjennom sfvlpost@statsforvalteren.no i slike tilfeller.

14 Undersøkelser og utredninger

14.1 Utredning av utslipp til vann

Bedriften skal lage en utredning av utslipp til vann og om det er behov for utslippsreduserende tiltak før utslipp. Følgende skal inngå:

- kartlegging av vannstrømmer på bedriftens område
- kartlegging og vurdering av dagens utslipp av innhold av forurensning, inkludert innhold av relevante prioriterte miljøgifter
- vurdering av behov for utslippsreduserende tiltak med utgangspunkt i relevante BAT-konklusjoner
- kost/nytte-vurdering av mulige utslippsreduserende tiltak, inkludert renseanlegg
- mulig lokalisering av lokalt renseanlegg

[17] Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

- når eventuelle utslippsreduserende tiltak kan iverksettes, inkludert når eventuell lokal rensing kan stå ferdig
- vurdering av hvordan det forurensede vannet vil påvirke vannforekomstene med og uten utslippsreduserende tiltak
- vurdering av andre forhold av betydning for valg av lokal rensing

Innen **1. september 2022** skal bedriften sende en plan til Statsforvalteren for gjennomføring av utredningen, inkludert fremdriftsplan og tidsfrist for når utredningen kan være ferdig. Vi vil vurdere å fastsette frist for gjennomføring av utredningen på et senere tidspunkt på bakgrunn av planen.

14.2 Utredning av diffuse utslipp til luft

Bedriften skal redegjøre for sine diffuse utslipp til luft ved å

- kartlegge kilder til diffuse utslipp
- anslå størrelse på det diffuse utslippet per kilde
- anslå hvilke stoffer disse utslippene kan inneholde. Bedriften skal utføre nødvendige målinger for å kunne bestemme innhold av de ulike stoffene i utslippene
- foreta en miljørisikovurdering av disse utslippene
- vurdere behov for tiltak for å redusere utslipp til luft med utgangspunkt i relevante BAT-konklusjoner, inkludert behov for kanalisering og behandling av utslippet

Utredningen skal sendes Statsforvalteren innen **1. januar 2023**.

14.3 Tilstandsrapport om mulig forurensing av grunn og grunnvann

Bedriften skal vurdere behovet for å dokumentere forurensningstilstanden i grunn og grunnvann. Denne vurderingen skal gjennomføres i henhold til trinn 1-3 i Miljødirektoratets veileder M-630/2016 *Tilstandsrapport for industriområder*.

Vurderingen skal sendes Statsforvalteren innen **1. januar 2023.**

Dersom Statsforvalteren med utgangspunkt i denne vurderingen finner at tilstanden i grunn og grunnvann må dokumenteres, må bedriften utarbeide en full tilstandsrapport i henhold til trinn 4-7 i Miljødirektoratets veileder M-630/2016.

15 Eierskifte, omdanning mv.

Hvis driftsansvarlig selskap overdras til ny eier, eller får ny eier med bestemmende innflytelse over selskapet, skal melding sendes Statsforvalteren så snart som mulig og senest en måned etter eierskiftet. Et eierskifte medfører ingen endring/bortfall i sikkerhet stilt av selskapet og/eller sikkerhet stilt av tredjepart, herunder bankgaranti. Statsforvalteren kan etter søknad fra driftsansvarlig selskap, eier eller mulig fremtidig eier godkjenne endringer/ombytte av garantier og sikkerhet stilt av eier og/eller bank så lenge det dokumenteres at dette vil gi en tilfredsstillende sikkerhet.

Dersom det driftsansvarlige selskapet skal fusjonere, fisjonere, på annen måte omdannes eller selskapet skal overføre driftsansvaret for den forurensende virksomheten til nytt ansvarlig selskap,

skal dette meddeles Statsforvalteren. Nytt driftsansvarlig selskap kan ikke drive i henhold til tillatelsen før Statsforvalteren har mottatt og godkjent ny tilfredsstillende finansiell sikkerhet fra det nye driftsansvarlige selskapet. Tidligere driftsansvarlig selskap er ansvarlig etter tillatelsen frem til slik godkjenning er gitt.

16 Nedleggelse

Hvis et anlegg blir nedlagt eller en virksomhet stanser for en lengre periode, skal eieren eller brukeren gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger. Hvis anlegget eller virksomheten kan medføre forurensninger etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til Statsforvalteren.

Statsforvalteren kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning. Statsforvalteren kan pålegge eieren eller brukeren å stille ytterligere garanti for dekning av framtidige utgifter og mulig erstatningsansvar. Sikkerhet/garanti som allerede er stilt i henhold til tillatelsen løper videre inntil Statsforvalteren etter søknad fra det driftsansvarlige selskapet eller eier godkjenner reduksjon og/eller bortfall av slik sikkerhet.

Ved nedleggelse eller stans skal bedriften sørge for at råvarer, hjelpestoff, halvfabrikat eller ferdig vare, produksjonsutstyr og avfall tas hånd om på forsvarlig måte, herunder at farlig avfall håndteres i henhold til gjeldende forskrift[18]. De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til Statsforvalteren innen 3 måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal også inneholde dokumentasjon av disponeringen av kjemikalierester og ubrukte kjemikalier og navn på eventuell(e) kjøper(e).

Ved nedleggelse av en virksomhet skal den ansvarlige sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand igjen.

Bedriften skal også for nedleggelsesåret rapportere miljødata og eventuelle avvik via altinn.no, jf. punkt 11.5.

Dersom virksomheten ønskes startet på nytt, skal det gis melding til Statsforvalteren i god tid før start er planlagt.

17 Tilsyn

Bedriften plikter å la representanter for Statsforvalteren eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

[18] Avfallsforskriftens kapittel 11 om farlig avfall

Vedlegg 1 Liste over prioriterte miljøgifter

Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i punkt 3 og punktene etter.

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

Bromerte flammehemmere	**Vanlige forkortelser**
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2.2`,6,6`-tetrabromo-4,4`isopropyliden difenol)	TBBPA
Klorerte organiske forbindelser	
Dekloran pluss (syn og anti isomere former)	DP (syn-DP, anti DP)
1,2-Dikloretan	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C_{10} - C_{13} (kloralkaner C_{10} - C_{13})	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C_{14} - C_{17} (kloralkaner C_{14} - C_{17})	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Trikloreten	TRI
Triklosan **(**2,4,4'-Triklor-2'-hydroksydifenyleter)	TCS
Tris(2-kloretyl) fosfat	TCEP
Enkelte tensider	
Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC
Nitromuskforbindelser	
Muskxylen	

Alkylfenoler og alkylfenoletoksylater	
Nonylfenol og nonylfenoletoksilater	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksilater	OF, OP, OFE, OPE
4-heptylfenoler (forgrenet og rettkjedet)	4-HPbl
4-tert-pentylfenol	4-t-PP
4-tert-butylfenol	4-t-BP
Dodecylfenol m. isomerer	DDP
2,4,6 tri-tert-butylfenol	TTB-fenol

Per- og polyfluorerte alkylforbindelser (PFAS)	
Perfluoroktansulfonsyre (PFOS), inkl. salter av PFOS og relaterte forbindelser	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Perfluorheksansulfonsyre (PFHxS), inkl salter av PFHxS og relaterte forbindelse	PFHxS, PFHxS-relaterte forbindelser
Perfluorobutansulfonsyre (PFBS), inkl. salter av PFBS og relaterte forbindelser	PFBS, PFBS-relaterte forbindelser
Perfluoroktansyre	PFOA
Perfluorheksansyre	PFH_xA
2,3,3,3-tetrafluoro-2-(heptafluoropropoksy)propionsyre	HFPO-DA
Langkjedete perfluorerte karboksylsyrer C9-PFCA – C14-PFCA	PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDoDA, PFTrDA, PFTeDA

Tinnorganiske forbindelser	
Tributyltinnforbindelser	TBT
Trifenyltinnforbindelser	TFT, TPT
Dibutyltinnforbindelser	DBT
Dioktyltinnforbindelser	DOT

Polysykliske aromatiske hydrokarboner	PAH

Ftalater	
Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Benzylbutylftalat	BBP
Dibutylftalat	DBP
Diisobutylftalat	DIBP

Bisfenol A	BPA

Siloksaner	
Dodekamethylsykloheksasiloksan	D6
Dekametylsyklopentasiloksan	D5
Oktametylsyklotetrasiloksan	D4

Benzotriazolbaserte UV-filtre	
2-Benzotriazol-2-yl-4,6-di-tert-butylphenol	UV-320

2,4-di-tert-butyl-6-(5-chlorobenzotriazol-2-yl)phenol	UV-327
2-(2H-benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylphenol	UV-328
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4-(tert-butyl)-6-(sec-butyl)phenol	UV-350
3-benzylidene-1,7,7-trimethylbicyclo[2.2.1]heptan-2-one	3-BC

Vedlegg 2 Avfallstyper og aktiviteter

Tabell 1. Avfallstyper som kan tas imot og mengder som til enhver tid kan lagres:

Avfallsstoffnummer[19]	**Avfallstype**	**Mengde (tonn)** som til enhver tid kan lagres	**Maksimal lagringstid**
7000 7261	Farlig avfall stykkgods og tank Brannslukningsapparat	700	12 måneder
7098, 7154	Impregnert trevirke	3000	
1500	Elektrisk og elektronisk avfall	500	
9911 9912	Blandet husholdningsavfall * Blandet næringsavfall		6 dager
9913, 9914, 9915	Restavfall etter sortering		1 måned
1200, 1300, 1400 1615–1618 1699 1700, 1800, 1900 2200, 2300	Sortert ordinært avfall		6 måneder
9913, 9914, 9915	Emballert avfall	15 000	
1111	Våtorganisk[20] avfall	45	5 dager
1128, 1131	Park- og hageavfall		6 måneder
1141, 1142, 1143, 1149	Trevirke Kvernet trevirke (treflis)	10 000 6 000 **	9 måneder 2 måneder
1601, 1603, 1604	Forurensede masser		6 måneder
1611–1614	Betong, tegl og takstein		
1619	Asfalt uten tjære		
9916, 9918	Koste- og sandfangsmasser ***		
2411, 2421	Kasserte kjøretøy: usanerte sanerte	 75 vrak 75 vrak	 6 dager 1 måned

* Gjelder grovavfall fra husholdninger.
** Inngår i maksimal lagringsmengde på 10 000 tonn ordinært trevirke.
*** Tillatelsen omfatter ikke koste- og sandfangsmasser i forbindelse med oljeutskiller eller andre koste- og sandfangsmasser som er klassifisert som farlig avfall.

Ved unntaksvis behov for lengre lagringstider (for eksempel streik) skal virksomheten på forhånd utarbeide egne planer for dette som omfatter beskrivelse av avfallsmengder og -typer, tidsrom, tiltak for å hindre forurensning med videre. Planene for dette skal gå fram i internkontrollen og skal kunne legges fram ved tilsyn. Egne planer for lagring utover tillatte lagringstider skal rapporteres til Statsforvalteren så snart som mulig og i årsrapporten, jf. punkt 11.5.

[19] Jf, NS 9431:2011 Klassifikasjon av avfall.
[20] Matavfall og avfall fra næringsmiddelindustri, som avfall fra produksjon av kjøtt, fisk, meieriprodukter, øl og mineralvann, frukt og grønt, og bakervarer.

Tabell 2. Tillatte avfallstyper, avfallsmengder og behandlingsmåter:

Avfallsstoff-nummer	Avfallstype	Behandlingsmåter	Årlig mengde
7000 7261 7098 og 7154	Farlig avfall – stykkgods og tank Brannslukningsapparat Impregnert trevirke	Sortering * og lagring	200 000 tonn
1500	Elektrisk og elektronisk avfall	Miljøsanering og lagring av alle avfallstypene med unntak av: • kuldemøbler • datamonitorer • fjernsynsapparater • lyskilder Nevnte unntak kan bare lagres.	
9911 9912	Blandet husholdningsavfall Blandet næringsavfall	Sortering, kverning, lagring og omlasting[21]	
9913, 9914, 9915	Restavfall etter sortering	Lagring	
1200, 1300, 1400 1615–1618 1699 1700, 1800, 1900 2200, 2300	Sortert ordinært avfall		
9913, 9914 og 9915	Emballert avfall		
1111	Våtorganisk avfall	Omlasting og lagring	
1128 og 1131	Park- og hageavfall	Kverning og lagring	
1141, 1142, 1143 og 1149	Ordinært trevirke		
1601, 1603 og 1604	Forurensede masser	Lagring	
1611–1614	Betong, tegl og takstein	Knusing og lagring	
1619	Asfalt uten tjære		
9916, 9918	Koste- og sandfangsmasser	Avvanning og lagring	
2411 og 2421	Kasserte kjøretøy - usanerte sanerte	Sortering, miljøsanering, pressing og lagring	

***** Sortering av farlig avfall omfatter ikke behandling som endrer avfallets egenskaper. Sortering av brannslukningsapparat omfatter tømming og demontering.

[21] All overføring/fysisk flytting av sortert avfall fra en oppbevaringsenhet til mer tjenlig oppbevaringsenhet ofte fra en mindre enhet til en større. Omlasting av avfall endrer ikke sammensetningen til avfallet eller egenskaper.

Vedlegg 3 Kart over området

Kartet viser området som Ragn-Sells AS avd. Bergen har aktivitet på og det området tillatelsen er gjeldende for:

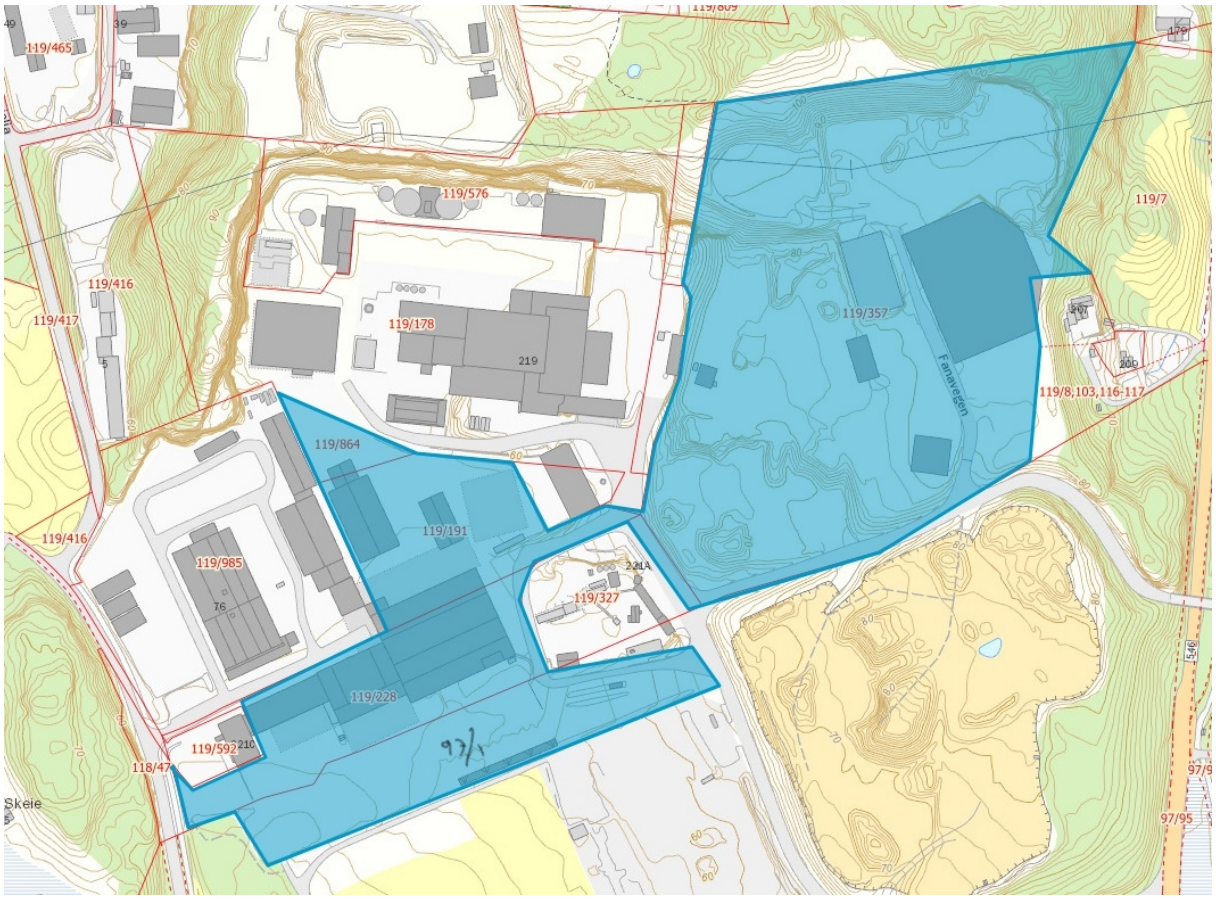

Statsforvalteren i Vestland

Vår dato: 07.05.2024
Vår ref: 2018/1998
Deres dato:
Deres ref:

RAGN SELLS AS
Postboks 453
1471 LØRENSKOG

Saksbehandler, innvalgstelefon
Astrid Holte, 5557 2319

Ny frist for gjennomføring av utredninger og varsel og vedtak om tvangsmulkt.

Vi viser til tilbakemelding fra Ragn Sells AS 12. mars 2024. Vi viser også til telefonsamtale med Michel Brunes Berg 7. mai 2024.

Bakgrunn
I tillatelse til virksomheten sist endret 15. mars 2022, er det i punkt 14.1, 14.2 og 14.3 satt frist for å sende inn undersøkelser og utredninger. Frist for innsending er etter søknad utsatt flere ganger. I brev 12. oktober 2023 ble frist for gjennomføring av utredning av utslipp til vann, utslipp til luft og tilstandsrapport for mulig forurensning i grunnen trinn 1-3 utsatt til 1. mars 2024, i tråd med forslag fra bedriften. Det ble varselet tvangsmulkt på kr. 50 000,- dersom vi ikke fikk undersøkelsene innen fristen.

Tilbakemelding fra Ragn Sells AS
I brev 12. mars 2024 informerte Ragn Sells AS om at undersøkelsene ikke er gjennomført som planlagt. Bedriften foreslår ny plan for gjennomføring, og ber om følgende utsatte frister;

Punkt i tillatelsen	Tema	RS forslag til frist
14.1	Utredning av utslipp til vann Trinn 1 Øvrige utredningspunkt	 1. august 2024 ikke omtalt
	Utredning av diffuse utslipp til luft Trinn 1 Trinn 2	 15. juli 2024 Avklares senere basert på trinn 1, vist til behov for målinger i 3-12 mnd.
14.3	Tilstandsrapport for mulig forurensning av grunn og grunnvann	15. juli 2024

Vår vurdering

Krav til utredning av utslipp til vann

I tillatelse datert 15. mars 2022 er det satt følgende krav til utredning av utslipp til vann:

> **14.1 Utredning av utslipp til vann**
> Bedriften skal lage en utredning av utslipp til vann og om det er behov for utslippsreduserende tiltak før utslipp. Følgende skal inngå:
>
> - kartlegging av vannstrømmer på bedriftens område
> - kartlegging og vurdering av dagens utslipp av innhold av forurensning, inkludert innhold av relevante prioriterte miljøgifter
> - vurdering av behov for utslippsreduserende tiltak med utgangspunkt i relevante BAT-konklusjoner
> - kost/nytte-vurdering av mulige utslippsreduserende tiltak, inkludert renseanlegg
> - mulig lokalisering av lokalt renseanlegg
> - når eventuelle utslippsreduserende tiltak kan iverksettes, inkludert når eventuell lokal rensing kan stå ferdig
> - vurdering av hvordan det forurensede vannet vil påvirke vannforekomstene med og uten utslippsreduserende tiltak
> - vurdering av andre forhold av betydning for valg av lokal rensing
>
> Innen 1. september 2022 skal bedriften sende en plan til Statsforvalteren for gjennomføring av utredningen, inkludert fremdriftsplan og tidsfrist for når utredningen kan være ferdig. Vi vil vurdere å fastsette frist for gjennomføring av utredningen på et senere tidspunkt på bakgrunn av planen.

Vi viser også til vår begrunnelse for fastsetting av utredningskravet i vårt brev 15.03.2022;

> Bergen kommune har startet med å utarbeide ny reguleringsplan for området knyttet til industrien. Arbeidet omfatter også at det vil bli utarbeidet ny rammeplan for vann og avløp for området. Det er behov for avklaringer mellom kommunen og bedriftene i området når det gjelder ansvarsforhold, vann, grunnforhold og i forbindelse med Rådalen avfallsdeponi. RS Bergen har hatt krav om å sende en vurdering av om det er behov for lokal rensing av forurenset vann før påslipp på kommunalt nett (tidligere punkt 4.3). Bedriften har opplyst at utredningen er avhengig av disse avklaringene og har derfor ikke gjennomført dette. Statsforvalteren endrer innholdet i kravet som nå er punkt 14.1 Utredning av utslipp til vann.
>
> Vi endrer kravet av flere grunner:
> - Det er behov for å presisere hva som skal utredes og at utredningen også omfatter innhold av relevante prioriterte miljøgifter i utslippene.
> - Det er behov for at kravet bedre kan tilpasses det pågående arbeidet med planer i området.
> - Statsforvalteren har behov for grunnlag for å vurdere fastsetting av utslippsgrenser for utslipp til vann.
> - Det er behov for kunnskap om det er andre utslippsreduserende tiltak enn lokal rensing som kan være aktuelle.
>
> Vi har satt krav om at innen 1. september 2022 skal bedriften sende en plan til Statsforvalteren for gjennomføring av utredningen, inkludert fremdriftsplan og tidsfrist for

når utredningen kan være ferdig. Vi vil vurdere å fastsette frist for gjennomføring av utredningen på et senere tidspunkt på bakgrunn av planen.

Fristen for innsending av plan for gjennomføring er utsatt flere ganger. På bakgrunn av tilbakemelding fra Ragn Sells AS ble frist for gjennomføring av selve utredningen satt til 1. mars 2024, se vårt brev 12. oktober 2023.

Utredningen skal brukes til å vurdere krav til utslipp til vann i punkt 3.1.1. i tillatelsen, der det står at «Forurenset vann skal behandles før utslipp til Raunefjorden. En mer presis, og eventuelt også strengere regulering vil bli foretatt med grunnlag i utredningen som bedriften i henhold til punkt 14.1 skal sende til Statsforvalteren. Statsforvalteren vil på bakgrunn av vurderingen avgjøre om vi skal sette krav til utslippsgrenser, lokal rensing og tidspunkt for gjennomføring.»

Utredningen vil også bli brukt som grunnlag for å vurdere om kravet i punkt 3.3 om at bare rent overvann kan føres til Pålamyrsbekken og Fanafjorden blir overholdt, og om det er behov for tiltak.

Slik vi forstår forslaget fra Ragn Sells AS, ønsker de å gjennomføre kulepunkt 1 i vilkåret innen 1. august 2024. I tilbakemeldingen er det ikke omtalt hvordan eller når virksomheten vil gjennomføre kulepunkt 2-8 i vilkåret.

Bergen kommune har siden tillatelsen ble gitt gjennomført kartlegginger av overvann og spillvann i området og laget et utkast til VA-rammeplan. Kommunen har gjennomført en del prøvetaking og har informert bedriftene om resultatene og de foreløpige planene. Resultatene fra kommunes arbeid kan brukes som grunnlag i utredningen Ragn Sells AS skal gjennomføre. Vi anbefaler at Ragn Sells AS har dialog med kommunen i forbindelse med gjennomføring av kartleggingen.

Vi legger til grunn av Ragn Sells AS gjennomfører utredningen så raskt som mulig, og at fristen 1. august er tilstrekkelig tid for å gjennomføre denne delen av vilkåret. Frist for gjennomføring av kulepunkt 1 i tillatelsen vilkår 14.1 utsettes til **1. august 2024** i tråd med forslag fra bedriften. Vi forutsetter videre at arbeid med øvrige kulepunkter starter så raskt som mulig. Siden bedriften ikke har foreslått frist for gjennomføring av øvrige utredningspunkt, setter vi en frist som vi vurderer gir tilstrekkelig tid til å gjøre nødvendige målinger og sammenstille og vurdere resultatene. Frist for gjennomføring av øvrige kulepunkt utsettes derfor til **31. desember 2024**.

Når det gjelder selve utredningen vil vi peke på at bedriften må sikre at det tas representative prøver, og at vannstrømmer med ulike type forurensning må kartlegges for seg. For eksempel må innhold av forurensning og mengder vann fra avvanning av sandfangsmasser måles separat. Vi vil vurdere å sette ulike krav til ulike vannstrømmer, og det er derfor nødvendig å ha kunnskap om de ulike strømmene.

<u>Krav til utredning av utslipp til luft</u>
I tillatelse datert 15. mars 2022 er det satt følgende krav til utredning av utslipp til luft:

14.2 Utredning av diffuse utslipp til luft
Bedriften skal redegjøre for sine diffuse utslipp til luft ved å

- kartlegge kilder til diffuse utslipp
- anslå størrelse på det diffuse utslippet per kilde
- anslå hvilke stoffer disse utslippene kan inneholde. Bedriften skal utføre nødvendige
- målinger for å kunne bestemme innhold av de ulike stoffene i utslippene
- foreta en miljørisikovurdering av disse utslippene

- vurdere behov for tiltak for å redusere utslipp til luft med utgangspunkt i relevante BAT-konklusjoner, inkludert behov for kanalisering og behandling av utslippet

Utredningen skal sendes Statsforvalteren innen 1. januar 2023.

Vi vise også til vår begrunnelse for fastsetting av utredningskrav i vårt brev 15. mars 2022:

> Naboer og nærmiljø til Rådalen næringspark er plaget med forurensning fra industriområdet. Fra RS Bergen er det særlig støv fra kverning av trevirke og lukt fra omlasting av våtorganisk avfall som Side: 5/9 merkes utenfor anlegget. Bedriften har gjennom vurdering av BAT-konklusjonene kommet fram til at driften er i tråd med BAT 14. Der er det omtalt beste tilgjengelige teknikk for å forebygge eller redusere diffuse utslipp til luft, særlig av støv, organiske forbindelser og lukt. Beste tilgjengelig teknikk er å bruke egnet kombinasjon av teknikkene som er beskrevet.
>
> Bedriften har gjort flere tiltak for å redusere diffuse utslipp mellom annet ved gode driftsrutiner og innebygging av deler av avfallshåndteringen som kan være kilde til diffuse utslipp. Vi har likevel vurdert at det er nødvendig at bedriften skaffer kunnskap om sine diffuse utslipp for å vurdere om det er mulig å forebygge og redusere diffuse utslipp til luft ytterligere, med utgangpunkt i relevante BAT-konklusjoner, inkludert behov for kanalisering og behandling av utslippet. Vi har satt krav om innsending av utredning av diffuse utslipp innen 1. januar 2023, jf. punkt 14.2.

Fristen for gjennomføring er utsatt to ganger, sist til 1. mars 2024 på bakgrunn av tilbakemelding fra Ragn Sells AS.

Utredningen skal brukes til å vurdere krav til utslipp til luft i punkt 4.1: Behov for nærmere regulering av utslipp til luft vil bli vurdert med grunnlag i utredningen som bedriften i henhold til punkt 14.2 skal sende til Statsforvalteren.

Ragn Sells AS foreslår å gjennomføre de to første kulepunktene som trinn 1 innen 15. juli 2024, og at gjennomføring av øvrige kulepunkt vurderes på bakgrunn av funn i trinn 1. Det vises til at de i trinn 2 vil utplassere støvloggere i en periode på 3-12 måneder for å få reelt eksponeringsnivå.

Utredningsvilkåret ble fastsatt 15. mars 2022 og ble ikke påklaget. Vi forutsetter dermed at alle punkt i krav til utredning gjennomføres. Siden bedriften ikke har foreslått frist for gjennomføring av øvrige utredningspunkt, setter vi en frist som vi vurderer gir tilstrekkelig tid til å gjøre nødvendige målinger og sammenstille og vurdere resultatene.

Vi legger til grunn av Ragn Sells AS gjennomfører utredningen så raskt som mulig, og at fristen 1. august er tilstrekkelig tid for å gjennomføre trinn 1 i utredningen. Frist for gjennomføring av kulepunkt 1 og 2 i tillatelsen vilkår 14.2 utsettes til **1. august 2024**. Dette er to uker lengre enn forslag fra bedriften, men er satt av hensyn til ferieavvikling. Vi forutsetter videre at arbeid med øvrige kulepunkter starter så raskt som mulig. Det er vist til behov for målinger i 3-12 måneder i trinn 2. Siden bedriften ikke har foreslått frist for gjennomføring av øvrige utredningspunkt, setter vi en frist som vi vurderer gir tilstrekkelig tid til å gjøre nødvendige målinger og sammenstille og vurdere resultatene. Frist for gjennomføring av øvrige kulepunkt utsettes til **31. desember 2024**.

Krav til tilstandsrapport om mulig forurensning av grunn og grunnvann
I tillatelse datert 15. mars 2022 er det satt følgende krav:

> **14.3 Tilstandsrapport om mulig forurensing av grunn og grunnvann**
> Bedriften skal vurdere behovet for å dokumentere forurensningstilstanden i grunn og grunnvann. Denne vurderingen skal gjennomføres i henhold til trinn 1-3 i Miljødirektoratets veileder M-630/2016 Tilstandsrapport for industriområder.
>
> Vurderingen skal sendes Statsforvalteren innen 1. januar 2023.
>
> Dersom Statsforvalteren med utgangspunkt i denne vurderingen finner at tilstanden i grunn og grunnvann må dokumenteres, må bedriften utarbeide en full tilstandsrapport i henhold til trinn 4-7 i Miljødirektoratets veileder M-630/2016.

Vi viser til vår begrunnelse for dette vilkåret i vårt brev 15.03.2022:

> Trinn 1-3 i Miljødirektoratets veileder M-630|2016 «Tilstandsrapport for industriområder» kan utføres uten terrenginngrep. Dersom Statsforvalteren med utgangspunkt i denne vurderingen finner at tilstanden i grunn og grunnvann må dokumenteres, må bedriften utarbeide en full tilstandsrapport i henhold til trinn 4-7 i Miljødirektoratets veileder M-630/2016.
>
> Bedriftens område er registrert i Grunnforurensningsdatabasen og alle terrenginngrep1 må ha godkjent tiltaksplan etter forurensningsforskriften kapittel 2, eventuelt tillatelse etter forurensningsloven. Når tiltaksplan sendes kommunen for godkjenning, skal Statsforvalteren ha kopi. Deler av RS Bergens avfallsanlegg ligger oppå Rådalen avfallsdeponi som er nedlagt og avsluttet. Som utgangspunkt er det ikke ønskelig med grunnundersøkelser på et deponi, da dette kan skade toppdekket og/eller side- og bunntetting. Det vil blant annet være nødvendig å vite tykkelsen på laget som ligger over toppdekket for å vite om det er trygt å grave uten å skade toppdekket. Terrenginngrep oppå nedlagt deponi må avklares med driftsansvarlig for deponiet.

Fristen for gjennomføring er utsatt to ganger, sist til 1. mars 2024 på bakgrunn av tilbakemelding fra Ragn Sells AS.

Vi legger til grunn av Ragn Sells AS gjennomfører utredningen så raskt som mulig, og at fristen 1. august er tilstrekkelig tid for gjennomføring. Frist for gjennomføring av utredning i tillatelsen vilkår 14.3 utsettes til **1. august 2024**. Dette er to uker lengre enn forslag fra bedriften, men er satt av hensyn til ferieavvikling.

Hjemmel for å gi utsatt frist
Hjemmel for alle endringene av frister er forurensningsloven § 18 punkt 5.

Klagerett
Ragn Sells AS og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket om utsatte frister. En eventuell klage bør inneholde en begrunnelse og hvilke endringer som ønskes. I tillegg skal andre opplysninger som kan ha betydning for saken, komme fram. Klagefristen er tre uker fra dette brevet ble mottatt. En eventuell klage skal sendes til Statsforvalteren.

Varsel om tvangsmulkt
Ragn Sells AS har ikke gitt tilbakemelding innen fristen, men har 12 dager etter at fristen løp ut søkt om ytterligere utsatt frist for deler av utredningen, og at frist for gjennomføring av øvrige deler fastsettes senere. Statsforvalteren ser alvorlig på at Ragn Sells AS ikke har gjennomført utredningene det er satt vilkår om i tillatelsen innen fristen. Fristen er utsatt flere ganger, sist i samsvar med forslag fra bedriften.

Vi vil likevel ikke vedta den varslete tvangsmulkten nå, men heller varsle at vi vil gjøre vedtak om økt tvangsmulkt knyttet til nye frister, jf. forurensningsloven § 73. Formålet med tvangsmulkt er å gi den ansvarlige et økonomisk insitament til å følge de krav som er stilt. Utgangspunktet er at størrelsen på mulkten må være slik at det ikke skal lønne seg å betale mulkten og fortsette som før uten å gjennomføre det aktuelle kravet. Størrelsen på ny tvangsmulkt er vurdert nærmere og tilpasset forventet kostnad med gjennomføring av vilkåret.

Vi varsler at dersom vi ikke får undersøkelsene og utredningene i vilkår 14.1, 14.2 og 14.3 med frist **1. august 2024** innen den fastsatte fristen, vil Statsforvalteren vurdere å fatte vedtak om tvangsmulkt, jf. forurensningsloven § 73. En eventuell tvangsmulkt vil være 200 000 kroner.

Vi varsler videre at dersom vi ikke får resten av undersøkelsene og utredningene i vilkår 14.1 og 14.2 med frist **31. desember 2024** innen den fastsatte fristen, vil Statsforvalteren vurdere å fatte vedtak om tvangsmulkt, jf. forurensningsloven § 73. En eventuell tvangsmulkt vil være 300 000 kroner.

Eventuelle kommentarer til varsler om tvangsmulkt kan dere sende til oss innen to uker etter at dere har fått dette brevet, jf. forvaltningsloven § 16.

Varsel om saksbehandlingsgebyr
Statsforvalteren tar gebyr for arbeidet med tillatelser. På bakgrunn av omfang av arbeid med endring av frister i tillatelsen er saken foreløpig plassert i gebyrsats 8, jf. forurensningsforskriften § 39-4. Gebyret vil da være 11 600 kroner. Endelig gebyr fastsettes og faktura sendes når tillatelsen er endret.

Med hilsen

Kjell Kvingedal
miljødirektør

Astrid Holte
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

RAGN SELLS AS AVD BERGEN	Postboks 453	1471	LØRENSKOG
BERGEN VANN	Postboks 7700	5020	BERGEN